

**UCHWAŁA NR XX/157/2016
RADY POWIATU W SZCZECINKU
Z DNIA 28 KWIETNIA 2016 R.**

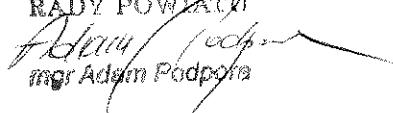
**w sprawie przyjęcia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Powiecie Szczecineckim na lata 2016-2023**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 i poz. 1890) w związku z art. 16 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, poz. 693, poz. 1045, poz. 1240, poz. 1310, poz. 1359, poz. 1607 i poz. 1830 oraz z 2016 r. poz. 195) – Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2016-2023, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwałę powierza się do wykonania Zarządowi Powiatu Szczecineckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

mgr Adam Podpora

Uzasadnienie

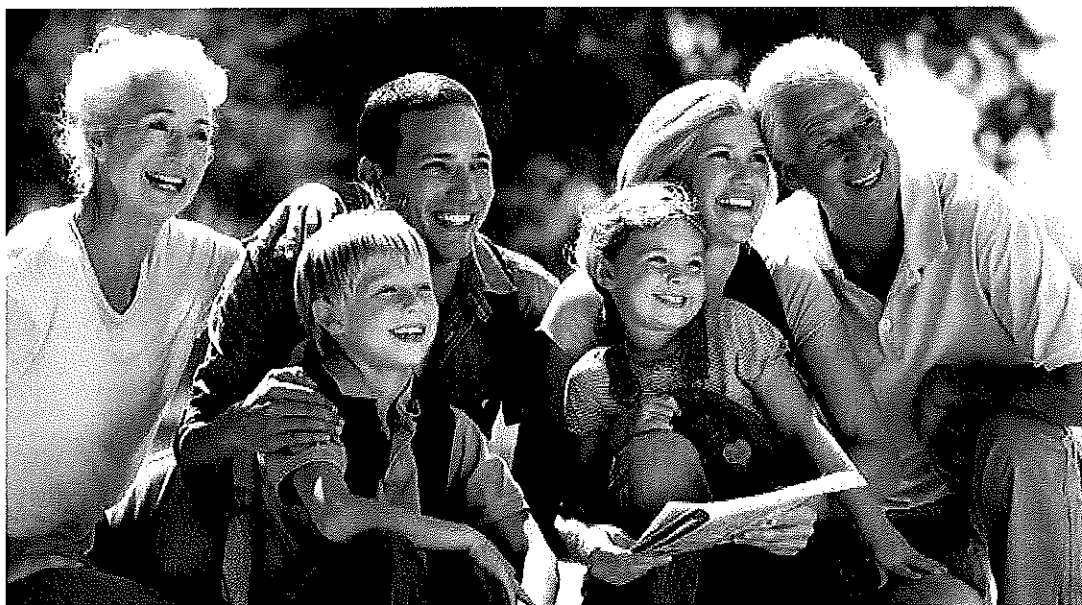
Zgodnie z art. 16b ustawy o pomocy społecznej, do zadań powiatu należy opracowanie oraz realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W związku z upływem okresu obowiązywania przyjętej w 2011 roku Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2011-2015, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podjęło prace związane z zaprojektowaniem działań strategicznych w pomocy społecznej w powiecie na kolejne lata. Niniejsza strategia rozwiązywania problemów społecznych, została zaprojektowana dla realizacji przyjętych zadań w perspektywie ośmioletniej. Dokument wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględnia potrzeby mieszkańców powiatu i prowadzi do realizacji założonej misji. Realizacja celów zapisanych w dokumencie strategicznym możliwa będzie dzięki wspólnej pracy wszystkich zainteresowanych działaniami na rzecz mieszkańców znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Zbudowana siatka celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań uwzględnia najistotniejsze obszary życia społecznego, które winny być sferą oddziaływania samorządu.

Załącznik do uchwały Nr XX/157/2016
Rady Powiatu w Szczecinku
z dnia 28 kwietnia 2016 r.

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE SZCZECINECKIM NA LATA 2016-2023

Szczecinek, 2016 r.

1. Kilka słów tytułem wstępu.
2. Pomoc społeczna dawniej i dziś.
 - 2.1. Polityka społeczna - jej wartości i założenia.
 - 2.2. Historia pomocy społecznej
 - 2.3. Polityka rodzinna i możliwości rozwoju rodziny.
3. Charakterystyka Powiatu Szczecineckiego.
4. Diagnoza sytuacji społecznej i prognoza zmian w zakresie objętym strategią – najważniejsze problemy społeczne.
 - 4.1. Niepełnosprawność.
 - 4.2. Opieka nad dzieckiem i rodziną.
 - 4.3. Przeciwdziałanie zjawiskom ubóstwa.
 - 4.4. Problem uzależnienia alkoholowego.
 - 4.5. Problem bezrobocia.
 - 4.6. Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy.
5. Infrastruktura pomocy społecznej w Powiecie Szczecineckim.
 - 5.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.
 - 5.2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.
 - 5.3. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku.
 - 5.4. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.
 - 5.5. Rodzinny Dom Dziecka w Godziszawie.
 - 5.6. Rodzinna piecza zastępcza w Powiecie Szczecineckim.
 - 5.7. Ośrodki Pomocy Społecznej w Gminach Powiatu Szczecineckiego.
6. Cele strategiczne oraz kierunki działań.
7. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe.
8. Wskaźniki realizacji działań.
9. Kilka słów na zakończenie.

1. Kilka słów tytułem wstępu.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi lokalny element polityki społecznej, który powinien przejawiać się w postępie społecznym i dążeniu do zaspakajania potrzeb wszystkich mieszkańców powiatu. Opracowana strategia jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, w szczególności zaś z zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności. Jej obowiązek tworzenia wynika wprost z art. 16B ustawy o pomocy społecznej. Powinna ona zawierać w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Problem społeczny to zjawisko niekorzystne dla danej społeczności, oceniane przez zbiorowość, której dotyczy, jako niepożądane, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. Problem społeczny to coś co przeszkadza większości członków danej społeczności, przeszkoda dla jej efektywnego funkcjonowania, rozdźwięk między uznanymi wzorami a aktualnym stanem rzeczy. Jest to zjawisko niepożądane, które wydaje się możliwe do przezwyciężenia przez zbiorowe działanie.

Rozwiązywanie najistotniejszych problemów społecznych mieszkańców powiatu jest działaniem trudnym i długofalowym, wymaga czasu i precyzji działania. Koniecznym jest zatem strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych. Na poziomie zarządzania lokalnego główną rolę wśród tego typu planów pełni strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia jest dokumentem, który stanowi podstawę do realizacji kierunków działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców. Dotyczy to w szczególności tych mieszkańców, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do ich integracji ze społecznością lokalną. Ponadto strategia jest dokumentem, który uświadamia społeczności lokalnej skalę zjawisk i problemów społecznych oraz wychodzi naprzeciw jej potrzebom, natomiast dla samorządu powiatowego stanowi kompleksowy i uporządkowany zbiór celów, działań i metod

ukierunkowanych na poprawę jakości życia mieszkańców i wprowadzenie skutecznych rozwiązań w obszarze problemów społecznych. Powinna być narzędziem sprawnego i efektywnego zarządzania w wymiarze wieloletnim i stanowić niezbędną podstawę programową działań Rady Powiatu.

Polityka społeczna jest sferą działania państwa oraz innych podmiotów publicznych i sił społecznych, które zajmują się kształtowaniem warunków życia oraz stosunków międzyludzkich. Instytucją polityki społecznej jest pomoc społeczna mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zakres i typ kompetencji przypisanych samorządowi powiatowemu ma daleko idące konsekwencje dla systemu polityki społecznej, a zwłaszcza systemu organizacyjnego szeroko rozumianej pomocy społecznej. Szczegółowe zadania, za które w tej sferze ponosi odpowiedzialność samorząd powiatowy precyzuje przede wszystkim ustawa o pomocy społecznej oraz – w odniesieniu do osób niepełnosprawnych – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Można wskazać cztery grupy zadań określające miejsce i rolę samorządu powiatowego w systemie pomocy społecznej. Tak, więc powiat, poprzez działające w jego ramach, powiatowe centrum pomocy rodzinie:

- odpowiada za prowadzenie szeregu specjalistycznych usług dla różnych grup osób potrzebujących; są to m.in.: stacjonarne usługi opiekuńcze, interwencja kryzysowa, informacja o prawach i uprawnieniach, pomoc uchodźcom, usługi z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- odpowiada za opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej: rekrutuje, prowadzi i wspiera rodziny zastępcze; organizuje i prowadzi placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodzinne domy dziecka, wspiera w usamodzielnieniu wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczych i wychowawczych i rodzinnych domów dziecka,
- wspiera gminną i powiatową kadrę pomocy społecznej poprzez szkolenie oraz doradztwo metodyczne,
- odpowiada za zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych w skali powiatu. Diagnoza problemów społecznych występujących

na terenie Powiatu Szczecineckiego sporządzona została w oparciu o dane będące w dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku oraz Ośrodków Pomocy Społecznej działających na terenie powiatu, a także danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Szczecinie, instytucji i organizacji współpracujących z Powiatowym Centrum a także przy współpracy z Domem Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie i Wielofunkcyjną Placówką Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Szczecineckiego na lata 2016-2023 zapisano działania, które są kontynuacją działań strategicznych zawartych w poprzedniej strategii jak również nowe działania wynikające z aktualnej diagnozy potrzeb i problemów społecznych. Strategia jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki społecznej powiatu określają cele strategiczne i projektowane działania. Jako element żywy strategia będzie podlegać zmianom. Na jej podstawie będą pojawiać się nowe, ważne zadania wyrażone w przyjmowanych programach i planach. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, gdyż będzie odzwierciedleniem dążeń i aktywności społeczności lokalnej.

2. Pomoc społeczna dawniej i dziś.

Instytucja pomocy społecznej powstała w odpowiedzi na potrzeby społeczeństwa i jego członków w zakresie opieki zdrowotnej, edukacji oraz dobrobytu.

Pomoc społeczna jest fragmentem polityki społecznej państwa, ostatnim ogniwem w polityce socjalnej państwa powołanym do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

„Pomoc społeczna obejmuje takie świadczenia i procesy, które dotyczą bezpośrednio leczenia i zapobiegania problemom socjalnym, rozwoju zasobów ludzkich oraz poprawy jakości życia. Obejmuje ona świadczenia na rzecz poszczególnych jednostek i rodzin, jak też wysiłki zmierzające do wzmocnienia lub modyfikacji instytucji społecznych. Pomoc społeczna funkcjonuje w celu utrzymania systemu społecznego oraz adaptacji go do zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Pomoc społeczna obejmuje wsparcie na pierwszej linii, aby umożliwić poszczególnym osobom efektywne radzenie sobie ze zmieniającym się otoczeniem ekonomicznym i społecznym oraz zapewnić stabilność i rozwój instytucji

społecznych”. Innymi słowy pomoc społeczna obejmuje świadczenie różnorodnych usług zarówno w sensie publicznym, jak i na rzecz jednostek oraz modyfikowanie instytucji społecznych. System pomocy społecznej obejmuje na przykład świadczenia na rzecz rodziny, świadczenia medyczne i zdrowotne, usługi prawne, działania związane z aparatem sprawiedliwości oraz uzupełnianie uzyskiwanych dochodów. Świadczenia społeczne mogą być dostępne powszechnie dla wszystkich ludzi oraz grup jako ich prawa bądź to dostępne w postaci konkretnych programów zaspokajania indywidualnych potrzeb lub zajęcia się konkretnymi problemami.

Pomoc społeczna z jednej strony postrzegana jest jako aktywność o charakterze szczątkowym, która powinna mieć miejsce tylko wtedy, gdy normalne struktury rodzinne, ekonomiczne czy społeczne uległy lub ulegają rozpadowi. Z drugiej zaś strony pogląd instytucjonalny na pomoc społeczną uznaje jej integralną funkcję pełnioną we współczesnym społeczeństwie industrialnym, polegającą na zapewnieniu świadczeń, jako prawa obywatelskiego.

W idealnej sytuacji pomoc społeczna powinna reagować szybko na potrzeby występujące powszechnie, zapewniając odpowiedni poziom dochodów, zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, edukacyjnych, w zakresie opieki zdrowotnej, bezpieczeństwa osobistego oraz uczestnictwa w sprawach zajmujących społeczność.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego oprócz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie i Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Rodzinie, funkcjonuje sześć ośrodków pomocy społecznej realizujących zadania ustawy o pomocy społecznej, dwa warsztaty terapii zajęciowej, cztery środowiskowe domy samopomocy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i rozmieszczone w gminach świetlice środowiskowe.

2.1. Polityka społeczna - jej wartości i założenia.

Problematyka dotycząca rodziny i jej funkcjonowania w społeczeństwie stała się szczególnie ważna w okresie transformacji ustrojowej i przemian społeczno-gospodarczych. Sprawą szczególnie istotną jest wybór określonego modelu polityki społecznej i strategii postępowania wobec rodziny.

Do najczęściej występujących negatywnych zjawisk społecznych można zaliczyć:

- a) rozwarstwienie społeczne – dychotomiczny podział na wygrani - przegrani, biedni-bogaci, pracujący-bezrobotni, itp.,
- b) marginalizacja (wykluczenie) – wielu jednostek i dużych grup społecznych,
- c) rosnąca pauperyzacja – znaczne (długotrwałe) obniżenie standardu życia polskich rodzin,

d) nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa, uczestnictwa w podziale dochodu narodowego i inne.

e) zanik wartości rodziny, duży odsetek rozwodów szczególnie w pierwszych latach po zawarciu małżeństwa.

Powyższe zjawiska występują na terenie całego kraju w różnej skali i w różnym natężeniu. Nie są obce również w Powiecie Szczecineckim.

Podstawową na nie receptą powinna być skuteczna polityka społeczna państwa i samorządów terytorialnych, która powinna przejawiać się m.in. w:

- a) poprawie sytuacji materialnej i wyrównywania szans życiowych,
- b) prowadzeniu bieżących działań osłonowych,
- c) postrzeganiu zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem,
- d) dorównywaniu do standardów unijnych publicznych międzynarodowych,
- e) określaniu publicznych funduszy celowych i administrowanie nimi,
- f) określaniu zadań w zakresie socjalnej funkcji państwa.

W polityce społecznej Unii Europejskiej podstawę stanowią cele odnoszące się do trzech obszarów:

- a) polepszenie warunków życia, pracy i kształcenia,
- b) prawo do zatrudnienia i do wykształcenia,
- c) stworzenie systemu zabezpieczenia społecznego.

Ogólnie akceptowanymi wartościami polityki społecznej są:

- a) bezpieczeństwo socjalne,
- b) wiara w zasoby ludzkie, tzw. tworzenie równych szans rozwoju dla wszystkich ludzi,
- c) pokój społeczny niezbędny dla uzyskania harmonijnej współpracy i współżycia między ludźmi,
- d) życie rodzinne – uznanie rodziny za podstawową instytucję społeczną.

2.2. Historia pomocy społecznej.

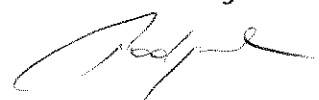
Do niedawna w powszechnej opinii pomoc (opieka) społeczna nie kojarzyła się z uprawnieniem wynikającym z przepisów prawa, a raczej z działalnością charytatywną lub społeczną. Pierwsza ustawa o opiece społecznej uchwalona została przez Drugą Rzeczpospolitą w sierpniu 1923r. pięć lat po odzyskaniu niepodległości. Ustawa ta zobowiązywała organy samorządu terytorialnego (gminy) do zaspokojenia niezbędnych potrzeb osób i rodzin ubogich, tj.: środki żywności, bielizna, odzież i obuwie; odpowiednie pomieszczenie ze światłem i opałem; niezbędne narzędzia pracy zawodowej; pomoc

w dziedzinie higieniczno-sanitarnej; pomoc w przywróceniu i podnoszeniu zmniejszanej zdolności do pracy. Dodatkowo za niezbędne potrzeby uznawano również starania o religijne, umysłowe i fizyczne wychowywanie dzieci oraz przygotowanie do pracy zawodowej młodocianych. Dobra te przysługiwały osobom ich nie posiadającym, a do ich dostarczania zobowiązana była społeczność lokalna – gmina. Cechą charakterystyczną ustawy była jej przejrzystość oraz zupełne odformalizowanie. Jej wadą było nałożenie powyższych zobowiązań na społeczności lokalne, które przy ogromnych obszarach biedy występującej po pierwszej wojnie na terenach jednoczącej się Rzeczpospolitej, nie były w stanie podołać nałożonym na nie zobowiązaniom. Ustawa z 1923 roku o opiece społecznej obowiązywała przed i po drugiej wojnie światowej, do czasu wejścia w życie ustawy o pomocy społecznej z dnia 29 listopada 1990r. (weszła w życie 17.01.1991r.). W okresie realnego socjalizmu, mimo formalno-prawnego jej obowiązywania, nie była ona stosowana. Głównym tego powodem, jak się wydaje, były względy ideologiczne. Realny socjalizm ze swej istoty rozwiązał problemy ubogich, likwidował biedę, zapewniał dostatnie życie. Ubogimi i potrzebującymi, zgodnie z panującymi przekonaniami, mogli być ewentualnie ludzie chorzy lub niepełnosprawni – ci zaś zostali objęci pomocą na podstawie instytucji Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej. W związku z koniecznością przeprowadzenia głębokiej strukturalnej reformy gospodarczej rok 1989 postawił przed rządzącymi pilną potrzebę zapewnienia ochrony socjalnej osób i rodzin ponoszących konsekwencje wprowadzanych zmian. Istniała pełna w tym czasie świadomość, że opieka społeczna działająca w systemie służby zdrowia nie będzie w stanie rozwiązać problemów narastającego w społeczeństwie ubóstwa, spowodowanego zwłaszcza upadającymi zakładami pracy i w związku z tym rosnącym bezrobociem. Niezbędne było powołanie struktur organizacyjnych pomocy społecznej, które zajęłyby się pomocą w rozwiązywaniu trudnych problemów osób i rodzin oraz uchwalenie nowej ustawy, ponieważ obowiązująca ustawa z roku 1923 nie odpowiadała nowym potrzebom społecznym. Już w roku 1990 uchwałami gminnych rad narodowych utworzono gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej, które po wejściu w życie ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o pomocy społecznej stały się jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspierać ma osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przyjęte w ustawie o pomocy społecznej rozwiązania różnią się w sposób znaczny od przyjętych w ustawie o opiece społecznej. W związku z powyższym należy zwrócić uwagę na podstawowe zmiany. Zasadniczą różnicą jest to, iż w ustawie o pomocy społecznej gwarantem pomocy udzielanej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a której nie są w stanie pokonać same wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia jest państwo. Dodatkowo w szerokim zakresie wprowadzono pomoc pieniężną, obok pomocy w naturze. Inną istotną różnicą jest rozłożenie zobowiązań do udzielania pomocy między administrację rządową i samorządową, które w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zostały zobowiązane do współdziałania z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim i innymi kościołami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami oraz osobami prawnymi i fizycznymi. Przepisy zobowiązują również obie administracje do wspierania, w tym finansowego organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej. Dokonano podziału zadań gminy: na zadania własne finansowane ze środków własnych oraz na zadania zlecone ustawami – zadania realizowane przez gminę, a finansowane z budżetu państwa. Kryterium podziału jest funkcja, jaką spełnia przyznawane świadczenie. Tak więc społeczność lokalna – gmina, przejmuje na siebie zobowiązania, jakie wobec osoby wymagającej pomocy powinna spełniać rodzina, która z jakichś powodów obiektywnych lub subiektywnych tego nie czyni. Państwo zaś, finansując zadania zlecone, wypełnia luki dochodowe w budżetach osób lub rodzin, powstałe w wyniku wadliwie działającego systemu ubezpieczeń społecznych, zabezpieczenia społecznego lub systemu wynagrodzeń.

Od stycznia 1999 roku nowo utworzone szczeble samorządu terytorialnego przejmują większość dotychczasowych zadań i kompetencji należących do wojewody. Na tym etapie podsumowując zakres działalności pomocy społecznej można powiedzieć, iż celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, w taki sposób, aby osoba lub rodzina żyła w warunkach odpowiadających godności człowieka. Obok zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych do pomocy społecznej należy również udzielanie w miarę możliwości takiej pomocy, która umożliwi osobie lub rodzinie usamodzielnienie się i opuszczenie kręgu beneficjentów pomocy społecznej. Zadaniem pomocy społecznej są również działania profilaktyczno-zapobiegające, których celem powinno być kształtowanie

takich warunków w środowisku lokalnym, które będą zapobiegać marginalizacji osób i rodzin, a zwłaszcza osób niepełnosprawnych, rodzin niepełnych i wielodzietnych, jak również umacniać rodzinę, jako podstawową komórkę społeczną.

2.3. Polityka rodzinna i możliwości rozwoju rodziny

Polityka rodzinna zajmuje szczególne miejsce w polityce społecznej. Po raz pierwszy termin „polityka rodzinna” został użyty w toczących się w Europie w latach czterdziestych dyskusjach nad polityką społeczną, natomiast pierwsze działania, których adresatem była rodzina, podjęte zostały we Francji i Szwecji już pod koniec XIX w. i na początku wieku XX. Zgodnie z przyjętą powszechnie definicją „polityka rodzinna to całokształt norm prawnych, działań i środków uruchamianych przez państwo w celu stworzenia odpowiednich warunków życia dla rodziny; jej powstania, prawidłowego funkcjonowania i spełniania przez nią wszystkich ważnych społecznie ról”.

Przyjmując tę definicję możemy stwierdzić, iż u podłoża polityki rodzinnej leżą następujące założenia:

- a) rodzina to podstawowa i najważniejsza instytucja społeczna,
- b) rodzina powinna być wspierana przez państwo,
- c) polityka rodzinna oznacza wielość polityk, a nie pojedynczy, jednolity akt prawny.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się dwa typy polityki rodzinnej:

- a) politykę wyraźnie adresowaną do rodziny (explicite) – to jasno określone działania, których świadomym zamiarem jest osiągnięcie określonych celów dotyczących rodziny, jako całości lub roli osób indywidualnych w rodzinie,
- b) politykę pośrednią (implicite), na którą składają się działania podejmowane w innych dziedzinach polityki państwa, realizujące cele bezpośrednio nie związane z rodziną, ale takie, które pociągają za sobą konsekwencje dla funkcjonowania rodziny.

Polityka explicite może np. obejmować politykę ludnościową, świadczenia socjalne związane z opieką i wychowywaniem dzieci, opiekę zdrowotną nad matką i dzieckiem, itp. W krajach prowadzących bezpośrednią politykę rodzinną często powoływane są specjalne instytucje powołane dla koordynacji działań na rzecz rodziny. Polityka implicite może np. obejmować politykę przeciwdziałania bezrobociu, politykę podatkową, itp.

Podstawowym podmiotem polityki rodzinnej jest rodzina z dziećmi (tzw. rodzina nuklearna). Definicja rodziny powinna być dostatecznie szeroka, aby mogła objąć różnorodność typów, struktur, ról i stosunków dotyczących zwykle co najmniej jednej osoby dorosłej i dziecka. Można więc powiedzieć, iż przedmiotem zainteresowań polityki rodzinnej jest małżeństwo

z dziećmi, rodzice z dziećmi – konkubinaty, jedno z rodziców z dziećmi. W zależności od przyjętego głównego celu polityka rodzinna może być adresowana do:

- a) wszystkich rodzin z dziećmi,
- b) wybranych kategorii rodzin z dziećmi (np. rodziny ubogie, wielodzietne, niepełne, itp.).

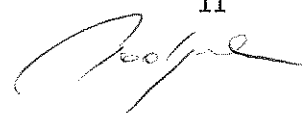
Państwo realizuje politykę rodzinną przy pomocy następujących instrumentów:

- a) środków prawnych - normy prawne regulują stosunki rodzinne oraz relacje rodziny z państwem i innymi instytucjami; wyznaczają również zasady i warunki korzystania ze świadczeń rodzinnych, określając w ten sposób krąg uprawnionych do świadczeń pieniężnych, rzeczowych i usług;
- b) świadczeń pieniężnych - w postaci różnych zasiłków i zapomóg mogą być kierowane do poszczególnych rodzin obligatoryjnie bądź uznaniowo, np. poprzez system pomocy społecznej;
- c) świadczeń w naturze - obejmują dobra rzeczowe przekazywane rodzinom, np. odzież, opał, paczki żywnościowe, itp.
- d) świadczeń w formie usług - mają na celu wspieranie rodziny w wypełnianiu jej podstawowych funkcji. Usługi te realizowane są przy pomocy infrastruktury społecznej, np. żłobki, przedszkola, świetlice szkolne.

Państwo stanowi główny podmiot kształtowania polityki rodzinnej, albowiem na nim spoczywa obowiązek i odpowiedzialność za określanie, prowadzenie i finansowanie tej polityki. Zadania i uprawnienia państwa w zakresie polityki rodzinnej podzielone są między organy centralne, terenowe i samorządowe. Podmiotami polityki rodzinnej są również organizacje pozarządowe, związki zawodowe, związki pracodawców, kościoły i związki wyznaniowe. Na istotę polityki rodzinnej wpływają takie zjawiska, jak: starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodziny, aktywność zawodowa kobiet i wynikająca stąd potrzeba znalezienia równowagi pomiędzy życiem zawodowym a życiem rodzinnym.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej widnieje zapis o obowiązku, jaki ponosi państwo za rodzinę. Bierze on pod szczególną ochronę rodziny i co za tym idzie macierzyństwo i rodzicielstwo. Tak więc Konstytucja nakłada na stronę wykonawczą stworzenie takich środków prawnych oraz uwarunkowań instytucjonalnych, aby podstawowa komórka społeczna mogła sprawnie funkcjonować i zaspokajać swoje potrzeby społeczno-ekonomiczne.

To właśnie państwo powinno stworzyć takie instrumenty prawne i instytucjonalne, które by wręcz zachęcały do zakładania przez młodych ludzi rodzin. Do niepokojących tendencji w procesach demograficznych zalicza się: spadek skłonności do zawierania małżeństw

w grupach największej aktywności matrymonialnej oraz obniżenie się ogólnego poziomu diety, co prowadzi do starzenia się społeczeństwa. Badacze społeczni dostrzegają wpływ zmian ekonomicznych na to zjawisko. Dlatego oczywisty staje się fakt postawienia na pierwszym planie polityki społecznej – polityki rodzinnej. Prognozy demograficzne nie wydają się być optymistyczne. Badacze w swoich opracowaniach zwracają uwagę na kilka czynników ograniczających rozwój rodziny. Bezrobocie już dzisiaj daje się we znaki młodym ludziom. Trudności ekonomiczne stanowią więc mogący hamować zawieranie związków małżeńskich i zakładanie rodziny. Innym czynnikiem jest niekorzystna sytuacja w zakresie dostępności mieszkań. Zwłaszcza duże znaczenie ma obecnie, kiedy koszt uzyskania mieszkania stanowić może nieprzekraczalną barierę dla młodego pokolenia. W Polsce w związku z sytuacją ekonomiczną nie obserwuje się występującej w krajach rozwiniętych tendencji do szybkiego usamodzielniania się młodych rodzin. Młode małżeństwa prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami, co faktycznie oznacza fakt utrzymywania ich przez starsze pokolenie. Określona sytuacja materialna rodziny wiąże się z warunkami rozwojowymi dzieci. Wychowanie i wykształcenie dzieci to jeden z podstawowych celów rodziny. W fazie aktywnej prokreacji młode rodziny powinny być wspomagane przez państwo. Realizacja funkcji opiekuńczej w tym zakresie dokonuje się przez swoje instrumenty polityki społecznej: urlopy macierzyńskie i wychowawcze, zasiłki oraz usługi placówek opiekuńczych i wychowawczych (np. szkoły, przedszkola). Pogorszenie sytuacji materialnej rodziny spowodowało spadek liczby kobiet, które korzystają z urlopu wychowawczego. Inną przyczyną tego zjawiska jest obawa przed utratą pracy. Z drugiej strony w sytuacji, gdy korzyści materialne rodziny z pracy matki są nieznaczące, a komercjalizacja usług opieki nad dzieckiem spowodowała wzrost opłat za te usługi, niektóre kobiety wolą wychowywać dzieci w domu, w znacznie gorszych jednak warunkach.

To powoduje, że plany prokreacyjne są znacznie skromniejsze. Lata transformacji ustrojowej nastąpiły po długim okresie depresji gospodarczej, która rodzinę polską skutecznie przystosowała do trudnych warunków życia. Lata późniejsze przyniosły nowe problemy dopasowania się do życia w normalnych warunkach i nowe zjawiska społeczne, dotąd nieznane, np. bezrobocie. Kryzys towarzyszący przekształceniom dotknął przede wszystkim młode pokolenie, ale ma ono jednocześnie większe szanse na dostosowanie się do nowych reguł. Proces ten jednak wymaga wsparcia ze strony państwa w postaci zabezpieczeń prawnych i instytucjonalnych i nie może przebiegać bez określonej polityki społecznej na rzecz rodziny, nastawionej na inwestycje w przyszłe pokolenie. Rozwój rodziny wymaga przede wszystkim wsparcia ze strony powszechnie dostępnych usług instytucji

wychowawczych, kształceniowych i oświatowych, a także stworzenia szans dla młodych ludzi, aby mogli realizować swoje cele w oparciu o wartości, które wyznają.

3. Charakterystyka Powiatu Szczecineckiego

24 lipca 1998 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa na gminy, powiaty i województwa. W ten sposób zakończono pierwszy, bardzo burzliwy okres dyskusji nad racjonalnym podziałem kraju na duże samodzielne województwa samorządowe oraz równie samodzielne powiaty.

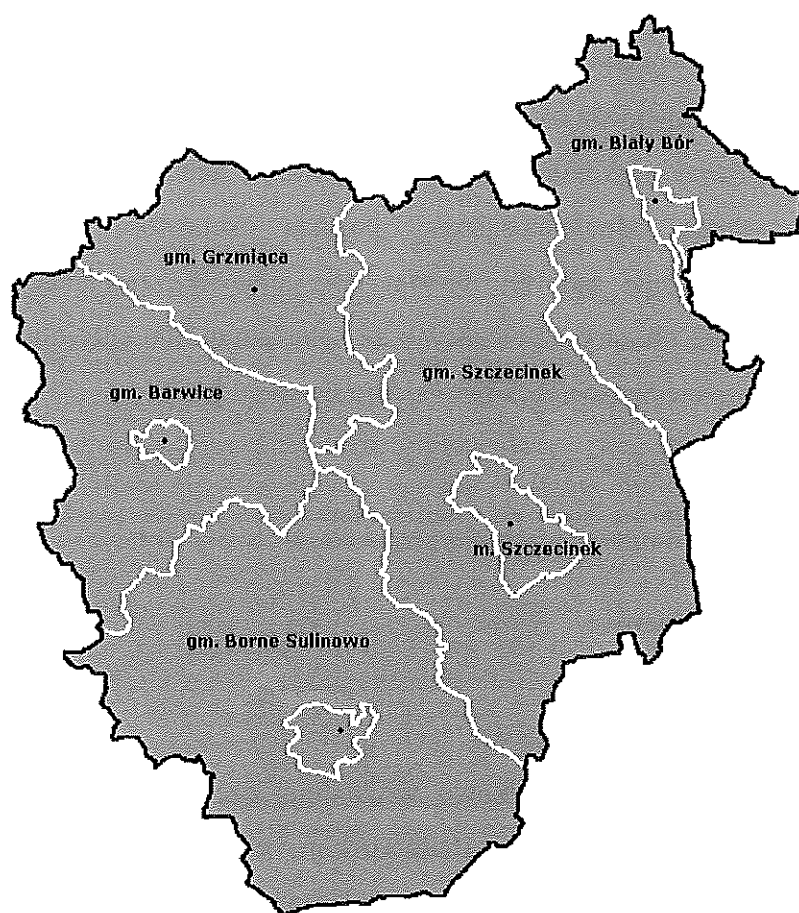
Wszystkie sprawy lokalne, które nie są realizowane przez gminy, w tym zwłaszcza te zadania administracyjne i z zakresu usług publicznych, których zasięg jest „ponadgminny” otrzymał do wykonania samorząd powiatowy.

Zgodnie z art. 1 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową, a ilekroć w Ustawie jest mowa o powiecie, należy przez to rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiada osobowość prawną. Samodzielność powiatu podlega ochronie sądowej. Powiat jako jednostka zasadniczego podziału terytorialnego obejmuje całe obszary graniczących ze sobą gmin albo cały obszar miasta na prawach powiatu. W Powiecie Szczecineckim znajduje się sześć gmin:

- gmina miejska Szczecinek,
- gmina wiejska Szczecinek,
- gmina wiejska Grzmiąca,
- gmina miejsko-wiejska Barwice,
- gmina miejsko-wiejska Biały Bór
- gmina miejsko-wiejska Borne Sulinowo.

Powiat Szczecinecki położony jest w środkowo wschodniej części Województwa Zachodniopomorskiego na Pojezierzu Drawskim i Białoborskim, na granicy z dwoma województwami: Pomorskim i Wielkopolskim. Sąsiaduje z następującymi powiatami: od północy z Powiatem Białogardzkim, Koszalińskim, Bytowskim; od wschodu z Powiatem Czluchowskim; od południa z Powiatem Złotowskim, a od zachodu z Powiatem Drawskim i Świdwińskim. Obszar powiatu stanowi integralną część Pojezierza Drawskiego, które wyróżnia urozmaicona rzeźba terenu. Wynika to z tego, iż położony jest na wspaniałych

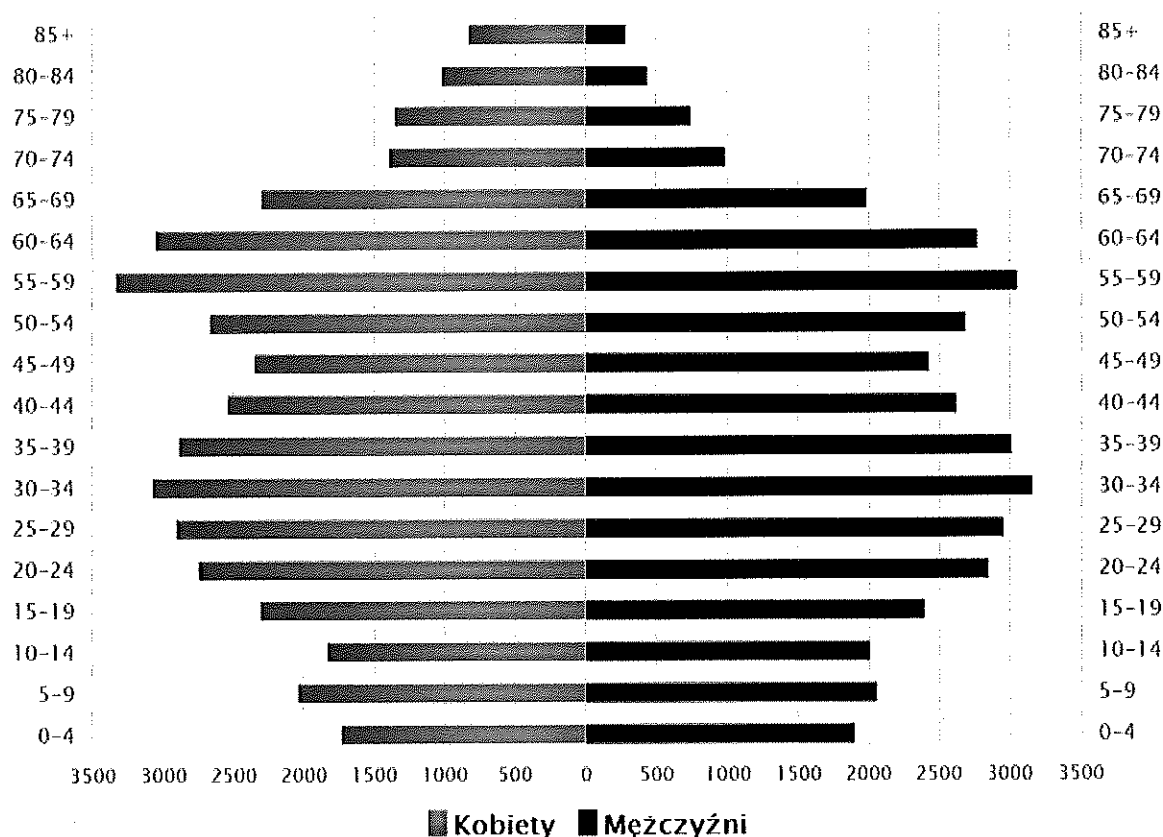
terenach polodowcowych, będących dziełem ostatniego skandynawskiego lodowca sprzed 10 tysięcy lat. Pozostawił on po sobie imponujące pasma moreny czołowej, wzgórza, pagórki, głębokie doliny, jary i wąwozy. Pojezierze Drawskie jest silnie zróżnicowane hiposometrycznie, najwyższe wzniesienie w Czarnkowie wynosi 223 m.n.p.m. a najniżej położony teren w Ogartowie leży na wysokości 64 m.n.p.m. Przez centralną i północną część Pojezierza przebiega rozległe pasmo wzniesień moreny czołowej. Obok wzgórz morenowych drugim charakterystycznym elementem krajobrazu polodowcowego Pojezierza Drawskiego są jeziora, których jest ponad 250 o powierzchni powyżej 1 ha. Największe skupiska jezior występują w okolicach Szczecinka i Czaplinka. Przeważają jeziora rynnowe, o charakterystycznym wydłużonym kształcie, nie brakuje też jezior moreny dennej, tzw. oczek polodowcowych. Na Pojezierzu Drawskim swe źródła mają rzeki Przymorza: Rega i Parsęta. Stąd też wypływają dwa największe dopływy Noteci: Gwda i Drawa, znane jako atrakcyjne szlaki wodne.

Powiat Szczecinecki ma powierzchnię 1.765,39 km² i jest trzecim co do wielkości powiatem w województwie. Według danych z 30 czerwca 2009 roku powiat szczecinecki zamieszkiwało 76 973 osób.

Piramida wieku mieszkańców powiatu szczecineckiego, 2014

(Źródło: GUS)

4. Diagnoza sytuacji społecznej i prognoza zmian w zakresie objętym strategią – najważniejsze problemy społeczne.

W polityce społecznej terminem problemy społeczne oznacza się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym.

Kwestia społeczna natomiast, to:

- szczególna dolegliwość dla potencjału osobowego społeczeństwa,
- następstwo niedostosowania sposobu, w jaki funkcjonuje społeczeństwo, do podstawowych potrzeb indywidualnych i zbiorowych,
- zjawisko niemożliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich.

W węższym znaczeniu termin „kwestia społeczna” oznacza konkretny problem o szczególnie wysokim stopniu dolegliwości dla życia i współdziałania członków społeczności. W szerszym znaczeniu kwestia społeczna oznacza przeciwieństwo pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie, formacji ustrojowej, czy nawet cywilizacji, a dążeniami jednostek

i zbiorowości do godnego życia. Mechanizmów powstawania problemów społecznych upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa. Są nimi przede wszystkim:

- dezorganizacja społeczeństwa,
- gwałtowna zmiana społeczna,
- opóźnienia kulturowe,
- przemiany gospodarcze wyprzedzające przemiany myślenia i działania,
- niewłaściwe funkcjonowanie instytucji publicznych czy administracyjnych,
- dysfunkcjonalność instytucji społecznych,
- dominacja grup społecznych, wyzysk, eksploatacja,
- nierówności społeczne, niesprawiedliwość społeczna,
- niewłaściwe funkcjonowanie instytucji edukacyjnych,
- nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.
- zanik znaczenia rodziny i rozluźnienie więzi rodzinnych – brak wsparcia ze strony najbliższych.

4.1. Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne stanowią grupę społeczną wymagającą szczególnego rodzaju wsparcia. Osoby niepełnosprawne są pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, posiadającymi równe prawa i takie same szanse uczestnictwa w życiu społecznym, jak i inni pełnosprawni członkowie. Posiadają różne potrzeby, lecz możliwości ich zaspokojenia bardzo często są ograniczone, a w większości osoby te same nie są w stanie samodzielnie poradzić sobie w życiu codziennym. Zróżnicowanie pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności powoduje konieczność zindywidualizowania pomocy adresowanej do tych osób. Jedną z głównych metod pracy z osobami niepełnosprawnymi jest szeroko pojęta praca socjalna, której misją jest dążenie do stanu, w którym osoba z niepełnosprawnością jest zdolna do samodzielnej egzystencji. Dotyczy to funkcjonowania w warunkach domowych, społecznych i w dziedzinach składających się na całokształt ludzkiego działania.

Celem głównym pracy socjalnej z osobą z niepełnosprawnością i jej rodziną jest poprawa, wzmacnianie lub odzyskiwanie zdolności osoby z niepełnosprawnością do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu celu, jakim jest pełnienie odpowiednich ról społecznych przez osoby z niepełnosprawnością.

Celami szczegółowymi są natomiast:

- wzmocnienie umiejętności/zwiększenie możliwości uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością na otwartym rynku pracy,
- wzmocnienie umiejętności zaspokojenia podstawowych potrzeb osób z niepełnosprawnością w środowisku zamieszkania,
- rozwój uczestnictwa osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w grupach wsparcia i samopomocy,
- ograniczanie skutków niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży,
- pobudzanie środowiska lokalnego do włączania się w proces pomocy osobom z niepełnosprawnością i ich rodzinom,
- umożliwianie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w różnych formach życia społecznego,
- zapewnianie osobom z niepełnosprawnością dostępu do edukacji oraz umożliwianie rozwijania ich zdolności intelektualnych i fizycznych,
- likwidacja lub ograniczenie barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu,
- zwiększenie wiedzy o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnością i ich rodzin,
- zwiększenie dostępu do wszechstronnej rehabilitacji,
- poprawa funkcjonowania rodziny dotkniętej niepełnosprawnością,
- pobudzanie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin do samodzielności socjalnej.

W roku 2015 ośrodki pomocy społecznej przyznały z powodu niepełnosprawności następujące ilości świadczeń :

Powód przyznania: NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ		
Lp.	Gmina	Liczba rodzin
1	Barwice	117
2	Biały Bór	117
3	Borne Sulinowo	156
4	Grzmiąca	85
5	Miasto Szczecinek	565
6	Gmina Szczecinek	114
Razem		1154

W roku sprawozdawczym 2015r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Szczecinku przyjął od mieszkańców Powiatu Szczecineckiego 2295 wniosków do orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, w tym:

- 1981 wniosków do orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych;
- 314 wniosków do orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci.

Przyjęto również 628 wniosków o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym:

- 564 wnioski dla osób dorosłych;
- 64 wnioski dla osób poniżej 16 roku życia.

W roku 2015 wydano 2206 orzeczeń:

- 1797 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych z określeniem stopnia niepełnosprawności;
- 4 orzeczenia z art. 5a (ULGI – na podstawie orzeczeń ZUS, KRUS)
- 33 orzeczenia o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych;
- 68 orzeczeń o odmowie wydania orzeczenia;
- 274 orzeczenia o zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych;
- 30 orzeczeń o nie zaliczeniu dzieci do osób niepełnosprawnych;
- 4 orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności dla dziecka.

Mimo, że aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, zwłaszcza na otwartym rynku pracy, jest jednym z priorytetów polityki społecznej ostatnich lat, w Polsce procent czynnych zawodowo wśród osób niepełnosprawnych jest ciągle jednym z najniższych w Europie. Wymienia się wiele przyczyn niskiej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, a wśród nich m.in. przyczyny:

- leżące po stronie samych niepełnosprawnych (niskie wykształcenie, lęk przed nieznanym, brak motywacji);
- leżące po stronie pracodawców (stereotypy i uprzedzenia, obawy przed ponoszeniem wyższych kosztów związanych z zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej i ich niższą produktywnością).

Niepełnosprawność pociąga za sobą wiele konsekwencji i związanych z nimi problemów poczynając od medycznych, psychologicznych, społecznych, a kończąc na zawodowych. Z powodu niepełnosprawności warunki życia osoby niepełnosprawnej ulegają zwykle pogorszeniu na skutek ich izolacji i dyskryminacji między innymi także w dziedzinie zatrudnienia. Dla osób niepełnosprawnych podjęcie pracy zawodowej oznacza nie tylko poprawę sytuacji materialnej, ale – co o wiele ważniejsze – wzrost poczucia własnej wartości. Zatrudnienie jest formą terapii i sprzyja poprawie stanu zdrowia.

Problem bezrobocia jest jednym z dominujących jakie występują na terenie Powiatu Szczecineckiego. Z analizy dokumentów wynika, że problem bezrobocia dotyczy w dużej mierze osób niepełnosprawnych. Ze szczególną mocą trudności tych doświadczają

niepełnosprawni mieszkańcy obszarów wiejskich. Wszystkie wskaźniki ilustrujące sytuację na rynku pracy są dla nich wysoce niekorzystne i dowodzą pogłębiających się nierówności w dostępie do pracy między osobami niepełnosprawnymi a sprawnymi, co w dużej mierze związane jest z dostępem do komunikacji oraz odległością do miejsc pracy.

Dane statystyczne dotyczące ogólnego stanu osób bezrobotnych i osób bezrobotnych niepełnosprawnych przedstawia poniższa tabela.

Nazwa miesiąca	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z prawem do zasiłku
Styczeń	6826	3680	469	246	104
Luty	6817	3629	471	246	104
Marzec	6400	3399	446	241	119
Kwiecień	6155	3317	439	237	117
Maj	5865	3181	433	230	110
Czerwiec	5613	3088	418	231	111
Lipiec	5549	3069	392	211	113
Sierpień	5444	3018	387	201	110
Wrzesień	5398	2966	397	206	105
Październik	5355	2930	376	202	95
Listopad	5403	2970	363	197	83
Grudzień	5762	3110	371	204	79

Realizacja potrzeb osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej służy wyrównywaniu szans oraz społecznej integracji tych osób. Różnorodność schorzeń i rodzajów niepełnosprawności wymaga zindywidualizowania pomocy osobom niepełnosprawnym.

Dane pochodzące z wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku w latach poprzednich ukazują rozmiar potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie usprawnienia funkcjonowania w życiu codziennym.

Dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze daje możliwość osobom niepełnosprawnym uzyskania niezbędnej pomocy ułatwiającej codzienne życie.

Podział środków z budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególne zadania w latach 2011 – 2015- algorytm

RODZAJE ZADAŃ POWIATU	Uchwała Rady Powiatu Nr XIX/138 2011 z dnia 29 grudnia 2011r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XXXI/248/2012 z dnia 28 grudnia 2012r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XLIV/352/2013 z dnia 30 grudnia 2013r.	Uchwała Rady Powiatu Nr III/12/2014z dnia 19 grudnia 2014r.	Uchwała Rady Powiatu Nr XVI/128/2015 z dnia 23 grudnia 2015r.
Ogółem środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w tym:	1.851.477,00	2.575.103,00	1.878.449,00	2.168.594,00	2.205.617,00
środki finansowe na rehabilitację zawodową w tym na:	179.742,00	601.186,52	297.650,00	449.00,00	414.945,00
finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu	0,00	34.680,02	0,00	7.602,00	49.197,00
przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	30.000,00	30.000,00	0,00	20.000,00	0,00
finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	4.76,00	8.765,46	100,00	2.847,00	5.757,00
dokonywanie zwrotu kosztu wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	144.982,00	527.741,04	297.550,00	418.551,00	359.0001,00
środki finansowe na rehabilitację społeczną w tym na:	1.671.735,00	1.973.916,48	1.580.799,00	1.719.594,00	1.790.672,00
dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	1.035.720,00	1.035.720,00	1.035.720,00	1.035.720,00	1.070.720,00
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	274.386,00	378.762,08	202.503,00	165.388,00	164.249,00
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortoped. i śr. pom. przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	348.763,72	352.299,65	232.914,30	404.125,75	512.289,31
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	5.603,82	176.671,99	65.850,38	91.989,14	29.958,69

dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	7.261,46	10.462,76	33.287,86	5.365,23	0,00
dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zlecanym przez samorząd powiatowy organizacjom pozarządowym i fundacjom	0,00	20.000,00	10.000,00	17.005,88	13.455,00
dofinansowanie usług tłumacza języka migowego	0,00	0,00	523,46	0,00	0,00

4.2. Opieka nad dzieckiem i rodziną.

W roku 2012 wprowadzono w życie ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. Nr 135, poz. 154 z późn. zm.). Ustawa ta podzieliła kompetencje gmin i powiatów w taki sposób, że wsparcie rodzin biologicznych leży po stronie gmin, natomiast wsparcie rodzin zastępczych leży po stronie powiatu.

Rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w środowisku uzależnione jest od właściwej opieki. Problem niewydolności wychowawczej rodziców wypacza więc nie tylko socjalizację dziecka w okresie dzieciństwa, lecz także warunkuje całe jego późniejsze dorosłe życie. Wobec tego jednym z głównych zadań Państwa i samorządów jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, lub w razie konieczności uruchomienie działań mających na celu zapewnienie dziecku stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku uzależnione jest od właściwej opieki, gdy zaspokojone są jego potrzeby, rozumiane jako siła nadająca zachowaniu człowieka energię i kierunek, pobudzająca do szukania określonych bodźców. A. Maslow klasyfikuje potrzeby w następujący sposób:

- potrzeby fizjologiczne (snu, pożywienia, aktywności)
- potrzeba bezpieczeństwa (opieki, oparcia, wolności od lęku, od niepokoju, zależności, potrzeby ładu, przestrzegania określonych praw)
- potrzeba przynależności i miłości
- potrzeba prestiżu i uznania
- potrzeba samorealizacji.

W odczuciu dziecka rodzina jest schronieniem przed światem, a jednocześnie miejscem, gdzie wiele energii poświęca się temu, aby świat uczynić bezpiecznym. Jeśli tak nie jest, mamy do czynienia z rodziną zaburzoną, niewydolną wychowawczo.

**Powód przyznania: BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH**

Lp.	Gmina	Liczba rodzin
1	Barwice	51
2	Biały Bór	57
3	Borne Sulinowo	75
4	Grzmiąca	19
5	Miasto Szczecinek	131
6	Gmina Szczecinek	16
Razem		349

W sytuacji gdy konsekwencją niewydolności opiekuńczo-wychowawczej jest ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich wtedy koniecznej jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Opiekę nad dzieckiem przejmuje wtedy powiat – poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

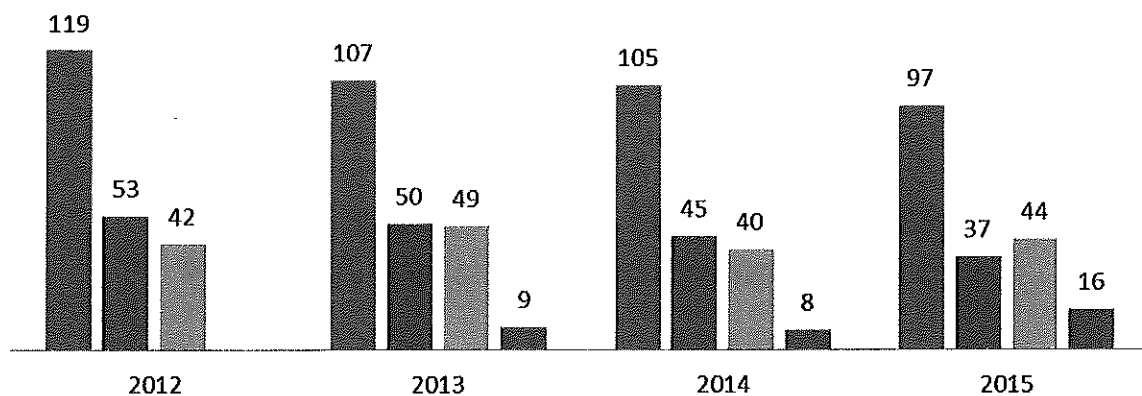
W Powiecie Szczecineckim, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, na podstawie Zarządzenia Starosty Szczecineckiego nr 44/2011 z dnia 30.04.2011r.

W związku z tym, działając na podstawie art. 76 ust. 2 ustawy, dokonano zmiany struktury organizacyjnej jednostki i powołano zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiat poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje opiekę nad dziećmi pozbawionymi tej opieki oraz wspiera rodziny zastępcze w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – szkoli, finansuje, ale także prowadzi nadzór nad tymi formami opieki.

Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie szczecineckim w latach 2012-2015

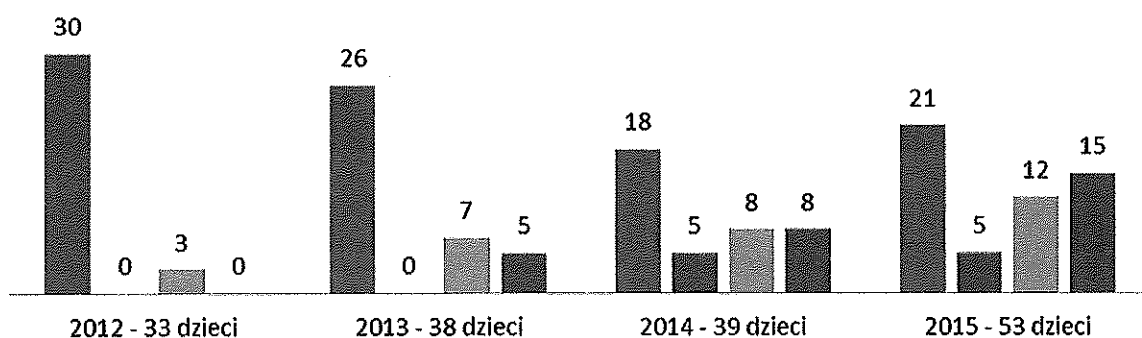
■ W rodzinach zastępczych spokrewnionych ■ W rodzinach zastępczych niezawodowych
■ W rodzinach zastępczych zawodowych ■ W rodzinnych domach dziecka

W ciągu danych lat.

Liczba dzieci w poszczególnych zawodowych rodzinach zastępczych w powiecie szczecineckim w latach 2012-2015

■ Rodziny zastępcze zawodowe
■ Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne
■ Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego
■ Rodzinne domy dziecka

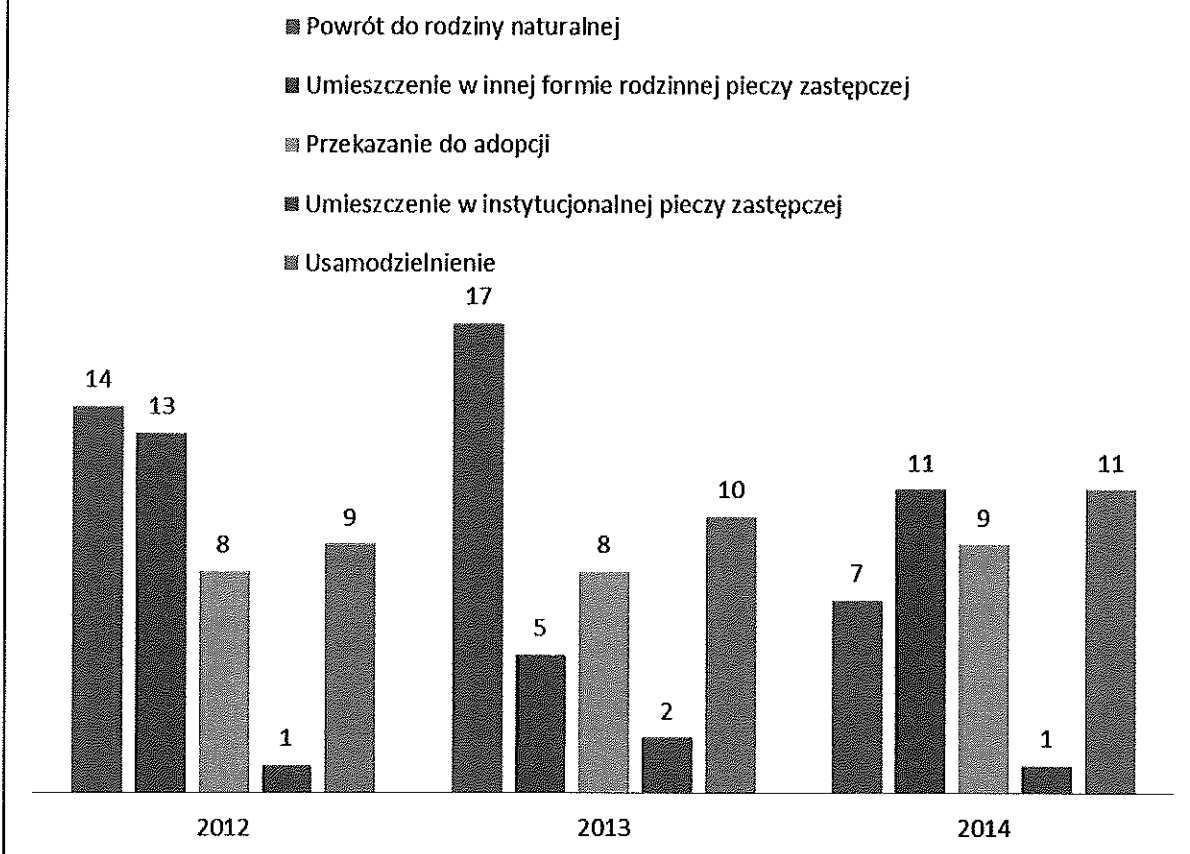

Stan na 31 grudnia każdego roku.

Umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej (po raz pierwszy) – rok 2015

Lp.	Gmina	p.rodzinna	p.instytucjonalna
1	Barwice	0	0
2	Biały Bór	2	0
3	Borne Sulinowo	3	0
4	Grzmiąca	1	2
5	Miasto Szczecinek	15	6
6	Gmina Szczecinek	6	0
7	Inne gminy	2	6
Razem		29	14

Przyczyny opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie szczecineckim w latach 2012-2014

Tylko dzieci pochodzące z gmin Powiatu Szczecineckiego

4.3 Przeciwdziałanie zjawiskom ubóstwa

Przemianom ustrojowym i gospodarczym lat dziewięćdziesiątych towarzyszył i nadal towarzyszy wzrost znaczenia pomocy społecznej w polityce społecznej państwa. Potwierdzeniem zainteresowania władz państwowych pomocą społeczną było uchwalenie w listopadzie 1990 roku długo oczekiwanej ustawy o pomocy społecznej, która zastąpiła akt prawny pochodzący z 1923r. Rok 2004 przyniósł kolejną zmianę ustawy o pomocy społecznej, dopasowując ją do wciąż zmieniających się realiów społecznych. W przeszłości pomoc społeczna obejmowała obrzeża systemu społeczno-gospodarczego. Koncentrowała się na tych, którzy nie mieścili się w nim. Obecnie także przeznaczona jest dla tych, którzy sobie nie radzą, ale jej funkcja w systemie społecznym jest nowa. Największymi czynnikami wywołującymi zwiększenie zapotrzebowania na świadczenia terenowych służb pomocy społecznej są ostatnim okresie: redukcja zatrudnienia i deficyt nowych miejsc pracy, wzrost kosztów eksploatacji mieszkań, wzrost kosztów leczenia, radykalne ograniczenie działalności socjalnej zakładów pracy. Zwiększeniu zadań pomocy społecznej towarzyszy zasadnicza zmiana struktury klienteli opieki społecznej. Do końca lat osiemdziesiątych byli to przede wszystkim ludzie starzy, osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne, rodziny alkoholików,

sieroty z domów małego dziecka. Obecnie wśród podopiecznych przeważają osoby w wieku produkcyjnym z reguły cieszące się dobrym zdrowiem, ale – z powodu bezrobocia lub zbyt niskich płac – nie dysponujące wystarczającymi środkami na utrzymanie. W Powiecie Szczecineckim szczególnie dotkliwe jest bezrobocie i ubóstwo na wsi. Przy ogólnie złej sytuacji na wsi, należy liczyć się z poważnymi trudnościami w walce z bezrobociem i ubóstwem. Powiat ten jest jednym z nielicznych gdzie grunty leśne zajmują więcej przestrzeni niż użytki rolne. Taki stan stawia władze lokalne przed koniecznością poszukiwania takich rozwiązań w polityce ludnościowej, które pozwolą zapewnić godziwe życie osobom w wieku poprodukcyjnym oraz umożliwią stworzenie warunków dla przyszłej szerokiej aktywności osób będących aktualnie w wieku przedprodukcyjnym. Stopa ubóstwa dla całego powiatu jest wyższa od przeciętnych w skali województwa. Względnie dobra sytuacja w Szczecinku nie zmienia ogólnie niekorzystnego stanu rzeczy, który przedstawia się w ten sposób, że statystyczny mieszkaniec Powiatu Szczecineckiego jest ubogi. Bezrobocie i wielodzietność należą do głównych przyczyn trudnej sytuacji materialnej wielu rodzin. One w szczególności stanowią przyczynę pogłębiania się różnic społeczno-ekonomicznych. Podkreślenia wymaga fakt, że blisko 40% młodego pokolenia wychowuje się w rodzinach wielodzietnych, najbardziej zagrożonych ubóstwem. Dotychczasowe rozwiązania wobec rodziny wywodzą się z zasady opiekuńczości państwa, nie zaś z zasady pomocniczości. Świadczenia pieniężne, najczęściej na bardzo niskim poziomie, kierowane są do rodzin o najniższych dochodach, nie chroniąc tym samym rodzin zagrożonych ubóstwem. Świadczenia te niewątpliwie pomagają rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, jednak w większości przypadków nie motywują do podjęcia działań w celu usamodzielnienia się. W takiej sytuacji istnieje realne zagrożenie utrwalania się ubóstwa jednych rodzin oraz dołączenia do tej strefy innych. W nowych warunkach nie tylko powiększył się zakres biedy, ale i zmienił się jej charakter. Dawna bieda była rozproszona, obecnie pojawiają się jej skupiska. Tworzą się przede wszystkim na obszarach wiejskich, zwłaszcza tam, gdzie uległy likwidacji Państwowe Gospodarstwa Rolne oraz w małych miejscowościach, w których upadły zakłady przemysłowe, a wraz z nimi zniknęła większość miejsc pracy.

Regionem, który może być zagrożony takimi skupiskami biedy jest byłe województwo koszalińskie (a więc i Powiat Szczecinecki) gdzie uległy likwidacji duże ilości PGR. Ubóstwo dotyka różne grupy społeczne, jednak w największej mierze dotyka osoby i rodziny, które pozostają w dłuższym okresie czasu bezrobotne, rodziny wielodzietne i z osobą z niepełnosprawnością bądź przewlekłe chore. Obecnie z pomocy społecznej korzystają nie

tylko osoby starsze, chore, rodziny wielodzietne, ale także stosunkowo ludzie młodzi, zdrowi ale nie dysponujący – z powodu bezrobocia- wystarczającymi środkami na poziomie minimum socjalnego czy minimum egzystencji. Niepokojącym zjawiskiem jest pokoleniowe korzystanie z pomocy społecznej i wyuczona bezradność podopiecznych. Sytuacja rodzin dotkniętych ubóstwem i narażonych na nie niesie zagrożenie dla wielu podstawowych funkcji rodziny oraz powoduje głęboką dysfunkcjonalność wielu rodzin. W rzeczywistości polskiej ciężar walki z ubóstwem spoczywa głównie na ośrodkach pomocy społecznej i organizacjach pozarządowych (a w Powiecie Szczecineckim również na powiatowym magazynie żywności, który dystrybuje żywność poprzez Szczecinecką Fundację na Rzecz Osób Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych).

W roku 2015 ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Szczecineckiego przyznały następujące ilości świadczeń z powodu ubóstwa:

Gmina	Ilość rodzin
Barwice	202
Biały Bór	264
Borne Sulinowo	324
Grzmiąca	197
Miasto Szczecinek	918
Gmina Szczecinek	448
razem	2353

Prognoza zmian w działaniach związanych z problematyką ubóstwa ukierunkowana jest głównie na:

- podniesienie jakości życia rodzin i osób,
- zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym.

4.4. Problem uzależnienia alkoholowego

Alkoholizm w znacznym stopniu powoduje niewydolność wychowawczą i opiekuńczą rodziny. Powoduje rozpad rodziny, wzrastającą liczbę rodzin niepełnych, powiększa sferę ubóstwa. Uzależnienie od alkoholu, jest chorobą, która zaczyna się i rozwija podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym piciu napojów

alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci. Jeżeli ktoś z członków rodziny pije w sposób chorobliwy, to cała rodzina doznaje szkody. Często można spotkać opinię, że alkoholizm jest chorobą całej rodziny i wszyscy zostają wciągnięci w bolesny, uszkadzający wir powstający wokół tego, który pije. Życie rodzinne może być poważnie zaburzone przez alkohol także wtedy, gdy ktoś z członków rodziny jest dopiero na drodze do uzależnienia się – upija się okresowo, ale nie występują u niego jeszcze w pełni objawy choroby. Szacuje się, że w Polsce około 4,5 do 5 milionów ludzi żyje w rodzinach alkoholowych.

Prognoza zmian w działaniach związanych z problematyką alkoholową ukierunkowana jest na:

- zminimalizowanie zjawiska alkoholizmu
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu
- rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny.

W roku 2015 ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Szczecineckiego przyznały następujące ilości świadczeń z powodu problemu alkoholowego:

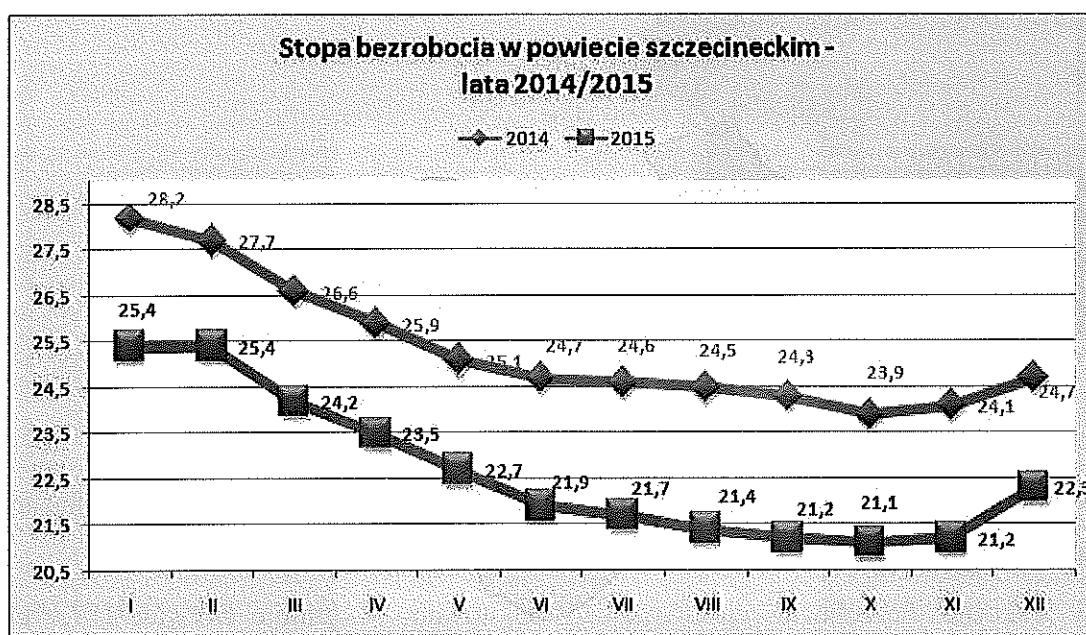
Powód przyznania: ALKOHOLIZM		
Lp.	Gmina	Liczba rodzin
1	Barwice	45
2	Biały Bór	16
3	Borne Sulinowo	53
4	Grzmiąca	32
5	Miasto Szczecinek	589
6	Gmina Szczecinek	16
Razem		751

4.5. Problem bezrobocia

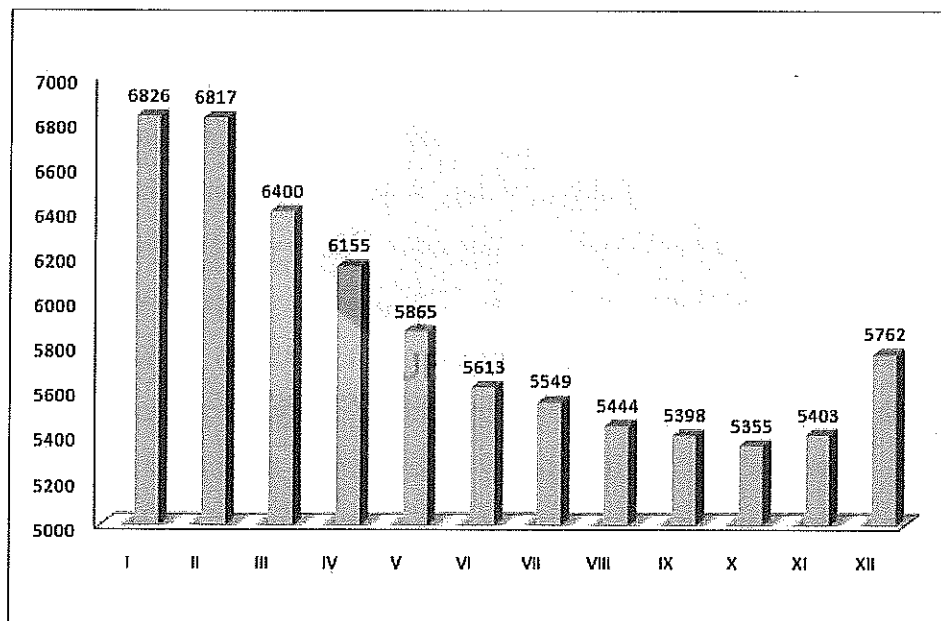
Rozpoczęty w końcu 1989r. proces transformacji gospodarki polskiej spowodował zasadnicze zmiany w funkcjonowaniu rynku pracy. Zmiany struktury gospodarki zapoczątkowane w bardzo trudnych warunkach wewnętrznych i zewnętrznych przebiegały w sposób gwałtowny. Początkom gospodarki rynkowej zaczęło towarzyszyć zjawisko bezrobocia. Głównymi przyczynami szybkiego wzrostu bezrobocia na początku lat dziewięćdziesiątych były strukturalne i ustrojowe przemiany. W procesie prywatyzacji pokładano wielkie nadzieje, gdyż wpływając na wzrost inwestycji miała ona spowodować wzrost zatrudnienia. Poważną barierą na drodze przekształceń były niestabilne rządy,

niedobór kapitałów, brak odpowiednich do istniejących warunków programów działania i środków na ich realizację.

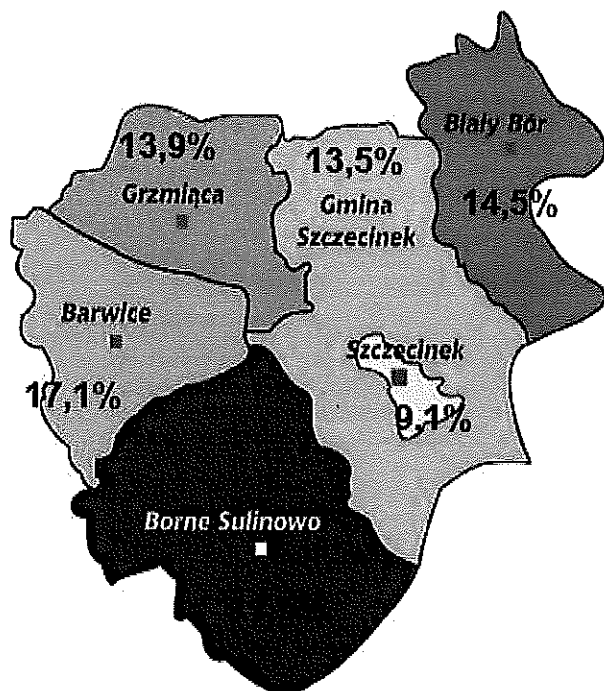
Bezrobocie jako poważny problem społeczny, ekonomiczny i polityczny spowodował powstawanie nowych sytuacji w gospodarce państwa, życiu rodzinnym i prywatnym nie tylko ludzi, którzy utracili pracę, ale także ich rodzin. W budżecie państwa stale muszą być uwzględniane ogromne sumy na zasiłki i aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Administracja państwowa, organizacje zawodowe i samorządowe stają wciąż wobec nowych zadań, które mają pomóc zwiększyć intensywność oraz skuteczność działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Sytuacja jednostki na rynku pracy jest jednym z ważniejszych czynników decydujących o statusie społecznym (uwzględniając w tym również sytuację materialną jej rodziny). Obecność w rodzinie osoby bezrobotnej, trzykrotnie zwiększa prawdopodobieństwo popadnięcia w skrajne ubóstwo. Niski poziom dochodów determinuje poziom życia rodziny, poczynając od zaspokojenia potrzeb w zakresie żywienia czy ochrony zdrowia, a kończąc na zapewnieniu dzieciom wykształcenia. Długotrwałe bezrobocie wpływa zatem negatywnie na proces socjalizacji młodego pokolenia, powodując obniżanie poziomu wykształcenia i dziedziczenie bezrobocia przez dzieci z rodzin dotkniętych tym problemem. Dodatkowo z trudnej sytuacji materialnej często wynika zaniżona samoocena członków rodziny oraz upośledzony system norm i wartości przekazywanych młodszemu pokoleniu.

Od stycznia do grudnia 2015 roku ogólna liczba osób bezrobotnych przedstawiała się następująco:

Wskaźnik bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Szczecineckiego:

Wskaźnik bezrobocia - jest to procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Najwyższy wskaźnik bezrobocia rejestrowanego zanotowano w gminie Barwice (17,1%) i najniższy w mieście Szczecinek (9,1%).

W roku 2015 ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Szczecineckiego przyznały następujące ilości świadczeń z powodu bezrobocia:

Powód przyznania: BEZROBOCIE		
Lp.	Gmina	Liczba rodzin
1	Barwice	291
2	Biały Bór	260
3	Borne Sulinowo	239
4	Grzmiąca	171
5	Miasto Szczecinek	791
6	Gmina Szczecinek	451
Razem		2203

Propozycje kierunków działań mających na celu złagodzenie zjawiska bezrobocia w Powiecie Szczecineckim:

- Podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarczego.

Cele:

- poprawa infrastruktury drogowej powiatu,
- rozwój sieci wodno – kanalizacyjnej wraz z oczyszczalniami ścieków,
- realizacja kompleksowego programu zabezpieczenia energetycznego powiatu przez rozwój gazownictwa, energetyki i ciepłownictwa,
- rozwój telefonii przewodowej i bezprzewodowej,
- tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa i racjonalnego zagospodarowania przestrzennego.

Planowane efekty:

- rozszerzenie oferty gmin dotyczącej terenów uzbrojonych przeznaczonych do sprzedaży bądź dzierżawy,
- pozyskanie nowych inwestorów,
- powstanie nowych miejsc pracy przy budowie infrastruktury oraz jej utrzymaniu,
- powstanie nowych miejsc pracy w budownictwie oraz innych zakładach przemysłowych, handlowych i usługowych.

- Aktywizacja rynku pracy.

A. Działania na rzecz zwiększenia zatrudnienia i zmniejszenia stanu bezrobocia.

Cele:

- świadczenie i stałe doskonalenie usług pośrednictwa pracy,
- realizacja usług na rzecz łagodzenia skutków zwolnień grupowych,
- tworzenie miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych,

- udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundowanie podmiotom gospodarczym kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych.
- kierowanie młodych osób bezrobotnych na staże do pracodawców w celu zdobycia pierwszych doświadczeń zawodowych,

Planowane efekty:

- zmniejszenie ilości osób bezrobotnych,
- pozyskanie do współpracy nowych pracodawców,
- przygotowanie osób objętych zwolnieniami grupowymi do ponownego wejścia na rynek pracy i aktywnego poszukiwania pracy,
- tworzenie przez bezrobotnych własnych firm,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia ludzi w młodym wieku,
- zdobywanie pierwszych doświadczeń zawodowych przez osoby w młodym wieku.

B. Przedsięwzięcia na rzecz poprawy mobilności zatrudnieniowej bezrobotnych.

Cele:

- wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół,
- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- organizowanie szkoleń dla bezrobotnych,
- świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego,
- kształtowanie aktywnej postawy osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez naukę aktywnego poszukiwania pracy.

Planowane efekty:

- lepsze dostosowanie wykształcenia absolwentów do potrzeb rynku pracy,
- dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców,
- zwiększenie ilości osób aktywnie poszukujących pracy

C. Wspieranie rozwoju zainteresowań i wiedzy w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności.

Cele:

- kształtowanie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych postaw promujących przedsiębiorczość i innowacyjność,

Planowane efekty:

- wykształcenie i upowszechnienie wśród młodzieży postaw związanych z przedsiębiorczością i innowacyjnością

- zakładanie przez absolwentów szkół własnych firm
- wypracowanie u młodych ludzi postaw podkreślających wartość pracy i niezależności (od pomocy społecznej) finansowej

4.6. Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, istnieje zarówno w rodzinach biednych, jak i bogatych, w dużych miastach, małych miasteczkach oraz na wsi. Często dotyka ludzi z tzw. „dobrych domów” i środowisk „białych kołnierzyków”. Do tej pory przemoc w rodzinie była starannie ukrywana, gdyż większość ludzi uważała, że tego co się dzieje w domu nie powinno się „wynosić na zewnątrz”, że w życie rodziny nie powinno się ingerować. Na szczęście ten stereotyp powoli zaczyna zanikać, rośnie świadomość społeczna, sąsiedzi zaczynają sobie zdawać sprawę, że krzyki za ścianą gdy mąż bije swoją żonę lub krzywdzone jest dziecko, nie są prywatną sprawą rodziny. Mimo wzrastającej świadomości społeczeństwa, coraz większej ilości i dostępności do tworzonych programów, które mają za zadanie pomóc zarówno ofierze jak i sprawcy przemocy domowej, ciągle zjawisko przemocy w rodzinie jest tematem mało znanym i wymagającym dużej pracy nad zmianą świadomości społeczeństwa. Zasoby, którymi dysponuje Powiat Szczecinecki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie to:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Punkt Konsultacyjny Pomocy Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie,
- możliwość skorzystania z miejsc w dwóch Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego w Białogardzie i Świnoujściu,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- służby mundurowe w tym: Funkcjonariusze Policji, Funkcjonariusze Straży Miejskiej,
- NZOZ „PATRONKA”,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Świetlice środowiskowe,
- Miejska i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Punkty konsultacyjne dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie,
- Powiatowy Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Zachodniopomorski Rzecznik Praw Dziecka.

Kiedy przychodzi zmierzyć się z problemem przemocy w rodzinie, uświadamiamy sobie jak dużą skalę ma ten problem, jak dużo jeszcze należy zrobić w tym zakresie aby móc pomagać coraz większej liczbie osób. Biorąc pod uwagę powyższe, potrzeby, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Szczecineckiego są bardzo duże. Najważniejsze z nich :

- wzmocnienie i rozbudowanie sieci współpracy między instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinom, w których występuje ten problem,
- umożliwienie korzystania z nieodpłatnej, specjalistycznej pomocy (prawnik, psycholog, terapeuta, pracownik socjalny itd.) wszystkim mieszkańcom Powiatu Szczecineckiego,
- zmiana świadomości społeczeństwa, poprzez akcje reklamujące pozytywne i oczekiwane zachowania,
- udostępnienie całodobowego telefonu interwencyjnego dla mieszkańców powiatu,
- wypracowanie spójnych procedur postępowania w sytuacji rozpoznania przemocy w rodzinie,
- doskonalenie zawodowe kadry na co dzień pracującej z osobami, których dotyczy problem przemocy w rodzinie,
- budowanie lokalnego programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie, opartego na interdyscyplinarności,
- skutecznie objęcie pomocą całej rodziny ze szczególnym uwzględnieniem osób stosujących przemoc w rodzinie,
- prowadzenie i doskonalenie programów korekcyjno – edukacyjnych,
- utworzenie punktów konsultacyjnych na terenach gmin Powiatu Szczecineckiego,
- utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- utworzenie grupy wsparcia dla osób stosujących przemoc,
- organizowanie spotkań psychoedukacyjnych w szkołach, przedszkolach, świetlicach i innych ośrodkach użyteczności społecznej i zdrowotnej,
- umożliwienie nieodpłatnej pomocy specjalistycznej np. psycholog, terapeuta, pedagog-przeznaczonej dla dzieci będących ofiarami przemocy domowej.

Poniższa tabela obrazuje pomoc przyznawaną przez gminy z powodu występowania przemocy w rodzinie w roku 2015

Powód przyznania: PRZEMOC W RODZINIE		
Lp.	Gmina	Liczba rodzin
1	Barwice	0
2	Biały Bór	0
3	Borne Sulinowo	5
4	Grzmiąca	7
5	Miasto Szczecinek	51
6	Gmina Szczecinek	1
Razem		64

Poniższa tabela obrazuje ilość wszczętych i prowadzonych procedur Niebieskiej Karty w latach 2014-2015.

Lp.	Gmina	Ilość wszczętych procedur Niebieskiej Karty		Ilość prowadzonych procedur Niebieskiej Karty	
		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2014	Rok 2015
1.	MIASTO SZCZECINEK	36	48	52	67
2.	GMINA SZCZECINEK	9	20	15	31
3.	BORNE SULINOWO	14	14	32	27
4.	BARWICE	10	2	4	7
5.	BIAŁY BÓR	5	5	7	12
6.	GRZMIĄCA	2	1	2	4

Prognoza zmian w działaniach związanych z problematyką przemocy w rodzinie ukierunkowana jest na:

- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin z problemem przemocy,
- ochronie ofiar przemocy i terapii sprawców przemocy,
- rozwój społecznej świadomości nt. zjawiska przemocy w rodzinie.

5. Infrastruktura pomocy społecznej w Powiecie Szczecineckim

Na mocy ustawy o pomocy społecznej, a więc aktu na podstawie którego tworzy się strategię rozwiązywania problemów społecznych, do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 3) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 4) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 6) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 7) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;

- 9) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 10) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 12) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 13) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 14) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Ponadto powiat realizuje poprzez swoje instytucje pomocy społecznej – głównie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o cudzoziemcach, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Na terenie Powiatu Szczecineckiego znajduje się wiele instytucji i organizacji pozarządowych działających na obszarze pomocy społecznej wśród, których znajduje się również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Należą do nich:

1. Instytucje publiczne funkcjonujące na terenie Powiatu Szczecineckiego i wykonujące zadania zgodnie z określonymi ustawami:
 - Ośrodki Pomocy Społecznej w każdej gminie powiatu,

- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Patronka”,
- Środowiskowe Domy Samopomocy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Oddział Dziecięcy Szpitala Powiatowego,
- Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Szczecinku,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Szczecinku i w Barwicach
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku i jego Filia w Barwicach

Zakres współpracy określony jest ustawowymi zadaniami, jakie ma wykonywać dana jednostka. Dotyczy również innych działań, które podejmowane są w związku z wynikającymi potrzebami społeczności lokalnej.

2. Organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Szczecineckiego w obszarze pomocy społecznej:

- Barwickie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych „Razem”
- Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana
- Harcerska Fundacja Pomocy Dzieciom im. hm. Aleksandra Kamińskiego
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Szczecinku
- Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Szczecinku
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Powiatowy w Szczecinku
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło Terenowe w Szczecinku
- Fundacja Przyjaciele Języka Migowego w Szczecinku
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Powiatowy w Szczecinku
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział Terenowy Szczecinek
- Stowarzyszenie „Atut”
- Stowarzyszenie Fundusz „Tratwa”
- Stowarzyszenie „Wojna z Trzema Schodami” w Koszalinie Oddział w Szczecinku
- Stowarzyszenie Amazonek
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Ich Rodziców „Promyk Nadziei”

- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Wsparcie”
- Stowarzyszenie Osób Działających Na Rzecz Usprawnienia Chorych Na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych „Na pomoc” w Bornem Sulinowie
- Stowarzyszenie Pomoc Nieuleczalnie Chorym i Bezdomnym „Pro Bono”
- Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Chorych z Zespołem Downa Oddział Terenowy w Szczecinku
- Fundacja Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Stowarzyszenie „Otwarte drzwi”
- Szczecinecka Fundacja Osób Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych
- Fundacja im. S. Karłowskiego w Juchowie.
- Stowarzyszenie „Wyprzedzić czas” przy Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Stowarzyszenie „Drogowskaz” przy Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Rodzinie w Szczecinku

Wszystkie te instytucje wzajemnie ze sobą współpracują działając na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie często pełni rolę koordynatora realizacji podejmowanych działań. Dodatkowo w wykonywaniu swoich zadań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku współpracuje z: Zachodniopomorskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, powiatowymi centrami pomocy rodzinie powiatów ościennych, lokalną służbą zdrowia, lokalnymi instytucjami kulturalno-sportowymi, oświatą, służbami mundurowymi, parafiami, związkami wyznaniowymi, sądem i prokuraturą.

Cały system, jaki tworzą powyższe jednostki ma na celu skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

5.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Nowy podział administracyjny nie zmienił zadań i zasad funkcjonowania gmin, natomiast wiele spraw istotnych dla każdego mieszkańca, które nie mogą zostać rozwiązane na poziomie gminy zostało przypisane powiatom. To powiat tworzy strategię rozwiązywania problemów społecznych na swoim terenie i ma również ustalone możliwości zorganizowania sprawnej struktury, która winna kompleksowo rozwiązywać problemy społeczne. Starościę zostało przypisanych szereg zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy, wspierania osób niepełnosprawnych, w tym polityki prorodzinnej i profilaktyki, które realizuje poprzez Powiatowe Centrum

Pomocy Rodzinie, powołane Uchwałą Nr IV/14/99 Rady Powiatu w Szczecinku z dnia 28 stycznia 1999 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu. Zakres i typ kompetencji przypisanych samorządowi powiatowemu ma daleko idące konsekwencje dla systemu polityki społecznej, a zwłaszcza systemu organizacyjnego szeroko rozumianej pomocy społecznej. Szczegółowe zadania, za które w tej sferze ponosi odpowiedzialność samorząd powiatowy precyzuje przede wszystkim ustawa o pomocy społecznej oraz – w odniesieniu do osób niepełnosprawnych – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Kolejnym ważnym ogniwem działań od roku 2012 są zadania realizowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Można wskazać cztery grupy zadań określające miejsce i rolę samorządu powiatowego w systemie pomocy społecznej. Tak więc powiat, poprzez działające w jego ramach, powiatowe centrum pomocy rodzinie:

- odpowiada za prowadzenie szeregu specjalistycznych usług dla różnych grup osób potrzebujących; są to m.in.: interwencja kryzysowa, informacja o prawach i uprawnieniach, pomoc uchodźcom, usługi z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, umieszczanie osób potrzebujących w domach pomocy społecznej;
 - odpowiada za opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej: rekrutuje, prowadzi i wspiera rodziny zastępcze; organizuje i prowadzi placówki opiekuńczo-wychowawcze; wspiera w usamodzielnieniu wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczych i wychowawczych, zakładów poprawczych oraz ośrodków wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - wykonuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, nakierowane zarówno na ofiary tej przemocy jak i na sprawców przemocy;
 - wspiera kadry jednostek pomocy społecznej poprzez szkolenie oraz doradztwo metodyczne.
- Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku od początku wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (czyli od dnia 01.01.2012) sprawuje funkcję Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Ponadto realizuje szereg programów, projektów i działań pozaustawowych mających za zadanie wsparcie mieszkańców naszego powiatu i zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu. Prowadzi też nadzór nad rodzinami zastępczymi, placówką rodzinną w Godziszewie, Wielofunkcyjną Placówką Pomocy Rodzinie w Szczecinku, Domem Pomocy Społecznej w Bornem Sulimowie oraz Warsztatami Terapii Zajęciowej w Szczecinku i w Barwicach.

5.2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szczecinku.

Powiatowy zespół wydaje odpowiednio orzeczenia o:

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Tryb powoływania powiatowych zespołów orzekania o niepełnosprawności reguluje Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27.08.1997r. Według zapisów ustawy starosta w ramach zadań z zakresu administracji rządowej powołuje i odwołuje powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, po uzyskaniu zgody wojewody.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności na dzień dzisiejszy Starosta Szczecinecki powołał:

- Przewodniczącego – lekarz medycyny rodzinnej
- Sekretarza
- Lekarzy:
 - neurologa – 1
 - psychiatrę – 3
 - chirurga\urologa – 1
 - kardiologa – 1
 - internistę – 2
 - pediatrę – 1
 - reumatologa - 1
- Psychologa – 2
- Pedagoga – 1
- Doradcę zawodowego – 2
- Pracownika socjalnego – 5

5.3. Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza funkcjonująca na terenie Powiatu Szczecineckiego została utworzona w 1972r. pod nazwą Dom Dziecka. W roku 2001 na mocy Uchwały Rady Powiatu została przekształcona w Wielofunkcyjną Placówkę Pomocy Rodzinie, tym samym stając się jednostką organizacyjną powiatu nieposiadającą osobowości

prawnej, prowadzoną w formie jednostki budżetowej. W roku 2007 Powiat Szczecinecki uzyskał tymczasową zgodę Wojewody Zachodniopomorskiego na prowadzenie socjalizacyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Dzięki realizacji programu naprawczego, bazę lokalową placówki oraz zakres jej funkcjonowania dostosowano do obowiązujących przepisów i poziomu wymaganych standardów, w związku z czym w styczniu 2011r. Starosta Szczecinecki otrzymał od Wojewody Zachodniopomorskiego zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony.

Z końcem roku 2010 osiągnięto również standard w zakresie ilości dzieci umieszczonych w placówce, określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2007r., a zakładający, że w placówce socjalizacyjnej może jednocześnie przebywać nie więcej niż 30 dzieci.

Po zmianie przepisów i wejściu w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 1 stycznia 2012 roku placówka funkcjonuje w systemie pieczy instytucjonalnej i pełni funkcję placówki interwencyjno-terapeutyczno-socjalizacyjnej. Obowiązują w niej także nowe standardy, które zakładają, że do 2020 roku nie będzie mogło w niej przebywać więcej jak 14 wychowanków.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza ma za zadanie zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania, a także zaspokajanie jego potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych, zagwarantowanie mu dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, objęcie

dziecka działaniami terapeutycznymi oraz zapewnienie mu możliwości korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Placówka odpowiada ponadto za realizację przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku, umożliwienie mu kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej, podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny lub – w przypadku, gdy dziecko ma uregulowaną sytuację prawną – znalezienia mu rodziny adopcyjnej (obowiązek zgłoszenia informacji o dziecku do ośrodka adopcyjno-opiekuńczego), a także podejmuje różne działania zbliżające dziecko do rodziny. Zgodnie z obowiązującymi przepisami nie umieszcza się w placówce dzieci poniżej 10 roku życia, chyba, że na mocy postanowienia sądu trafiają do niej rodzeństwa.

W strukturze Wielofunkcyjnej Placówki Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którym zatrudnieni są specjaliści tj. prawnik, psycholog o także pracownik socjalny. Osoby te prowadzą poradnictwo w zakresie interwencji, ich głównym zadaniem jest pomoc rodzinom, osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej i potrzebują pomocy oraz wsparcia.

5.4. Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Szczecineckiego realizującą zadania związane z zapewnieniem całodobowej opieki dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekłe somatycznie chorych. Dom ma zasięg ponadgminny i jest placówką pobytu stałego. Preferencje w przyjęciu do Domu posiadają kombatanci i osoby uprawnione w rozumieniu ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie jest jedyną tego typu placówką w Powiecie Szczecineckim. Działalność statutowa Domu realizowana jest od roku 1999. Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 16 stycznia 2007r. zezwoliła Staroście Szczecineckiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku na czas nieokreślony dla 135 osób w tym dla 80 osób w podeszłym wieku oraz 55 osób przewlekłe somatycznie chorych. W grudniu 2009r. Starosta Szczecinecki otrzymał także zezwolenie na prowadzenie Domu na czas nieokreślony łącznie dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekłe somatycznie chorych. W 2013r. Wojewoda Zachodniopomorski decyzją z dnia 09 października 2013r. znak K-S-1.9423.1.4.2013.II. zezwala Staroście Szczecineckiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie przeznaczonego dla 84 osób w podeszłym wieku oraz 55

osób przewlekle somatycznie chorych. Łączna ilość miejsc w Domu Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie wynosi 139 osób. Liczba mieszkańców w DPS w Bornem Sulinowie wg stanu na 31.12.2015r. – 134 w tym 31 mieszkańców objętych dotacją tzn. umieszczonych na starych zasadach. Pozostałe 103 osoby to mieszkańcy umieszczeni na nowych zasadach tzn. po roku 2004.

Dom zapewnia mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, intymność, niezależność, umożliwia rozwój osobowości, a w miarę możliwości ich samodzielność. Usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne są świadczone na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Dom umożliwia i organizuje pomoc w korzystaniu z przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych. W zakresie usług bytowych Dom zapewnia: miejsce zamieszkania, wyżywienie, odzież i obuwie, utrzymanie czystości. W zakresie usług opiekuńczych: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, pomoc w załatwianiu spraw osobistych. W zakresie usług wspomagających: dostęp do świadczeń zdrowotnych, umożliwia udział w terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców Domu, umożliwia zaspokojenie potrzeb religijnych i kulturalnych, rozwija samorządność mieszkańców, stymuluje nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, zapewnia przestrzeganie praw mieszkańców jak również umożliwia dostęp do tych praw, rozpatruje skargi i wnioski mieszkańców.

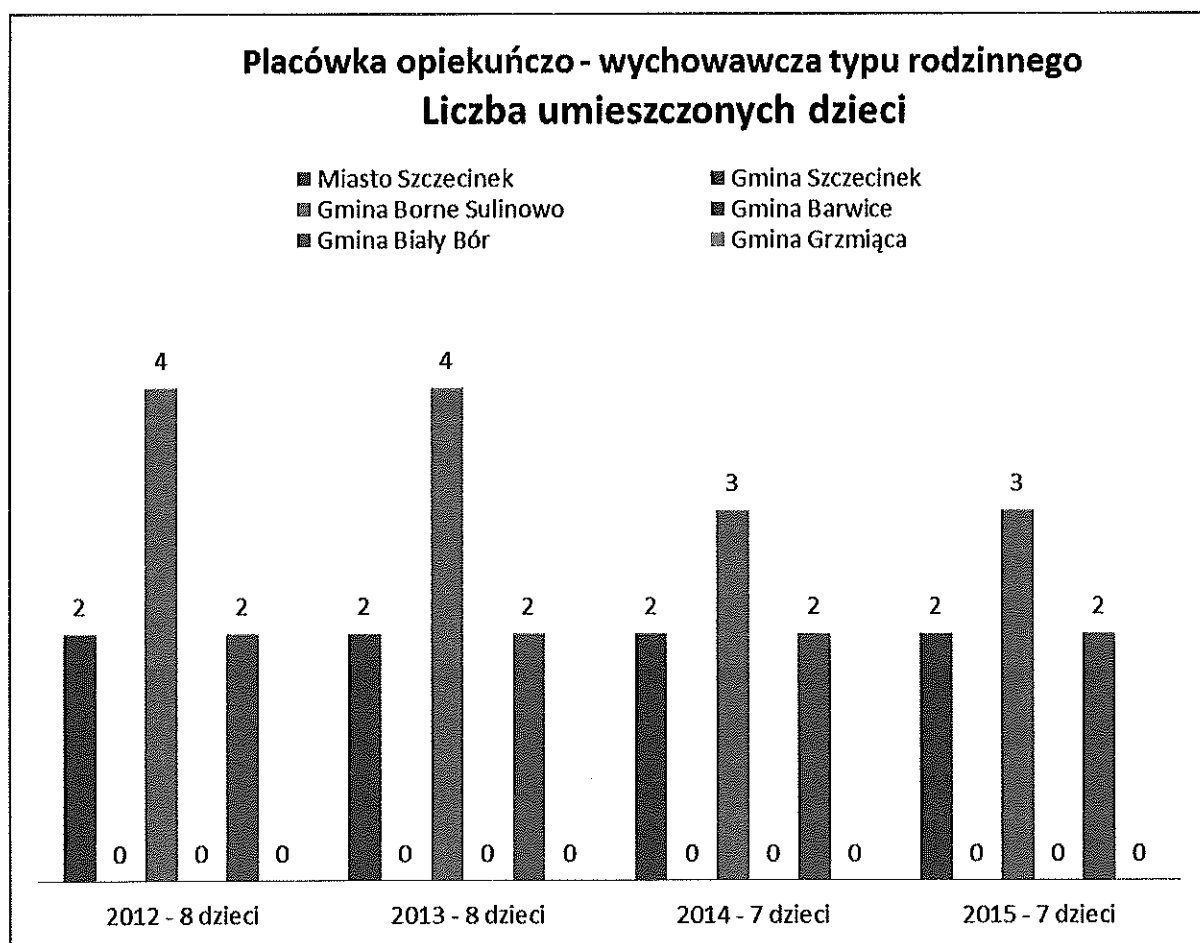
W ramach strategii rozwoju zakłada się doskonalenie pracy na rzecz podopiecznych, systemu oceny pracowników, modyfikowaniu planów pracy zespołów terapeutyczno – opiekuńczych, dalsze zagospodarowanie terenu wokół Domu jako jeszcze bardziej przyjaznego dla podopiecznych, stałe podnoszenie jakości świadczonych usług, podnoszenie kwalifikacji pracowników.

5.5. Rodzinny Dom Dziecka w Godziszawiu.

Jedną z form instytucjonalnej pieczy zastępczej są placówki rodzinne. Jedyna taka placówka w Powiecie Szczecineckim znajduje się w Godziszawiu i jest prowadzona przez Państwa Danielę i Marka Biedrzyckich. Placówka powstała w grudniu 2010 roku i jej utworzenie było odpowiedzią na stale wzrastające potrzeby w zakresie zapewniania

odpowiedniej opieki i wychowania dzieciom, które tego potrzebują. W Rodzinnym Domu Dziecka w Godziszławiu przebywa obecnie 7 wychowanków. Rodzinny Dom Dziecka został przekształcony z zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej, która zapewniała wychowanie i opiekę dzieciom w tej formie od dziesięciu lat.

0	0
1-3	0
4-6	0
7-13	0
14-17	4
18-24	3

5.6. Rodzinna piecza zastępcza w Powiecie Szczecineckim.

Od 1 stycznia 2012 r. ustanowiono nowy podział kompetencji w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zgodny z poniżej przedstawionym schematem.

PODZIAŁ KOMPETENCJI W ZAKRESIE ORGANIZACJI PIECZY ZASTĘPCZEJ POMIĘDZY SAMORZĄDAMI

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
➤ Profilaktyka ➤ Praca z rodziną	➤ Rodziny zastępcze ➤ Rodzinne domy dziecka ➤ Placówki opiekuńczo-wychowawcze ➤ Usamodzielnienia	➤ Ośrodek adopcyjny ➤ Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna ➤ Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona – tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- b) niezawodowa - tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- c) zawodowa, w tym: zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza;

2) rodzinny dom dziecka.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

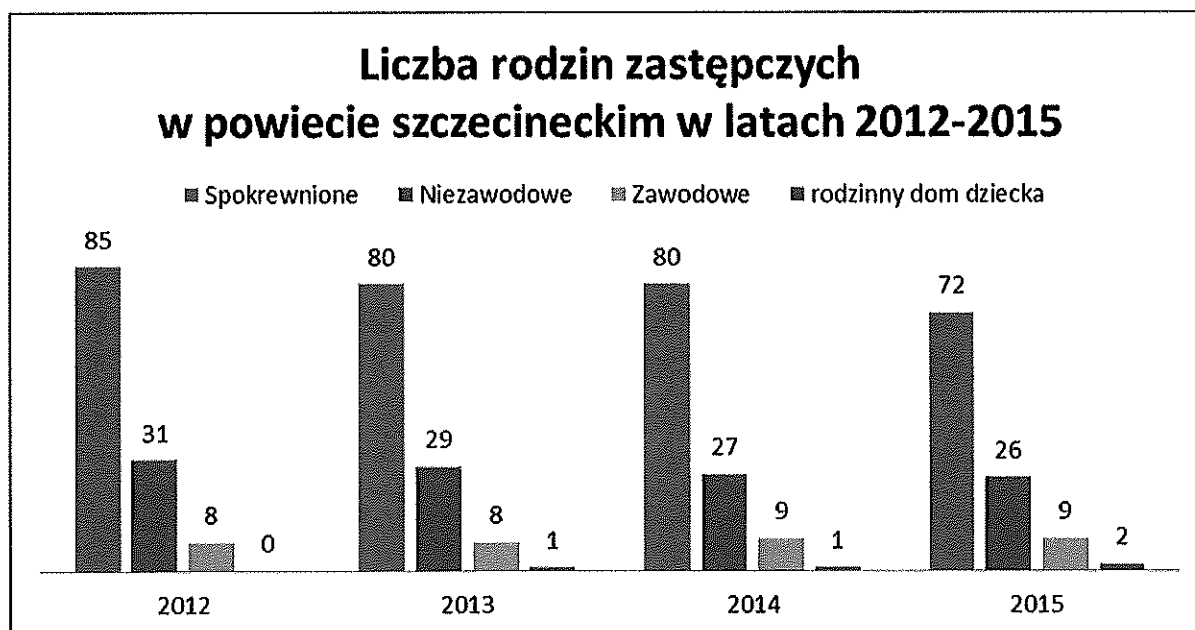
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

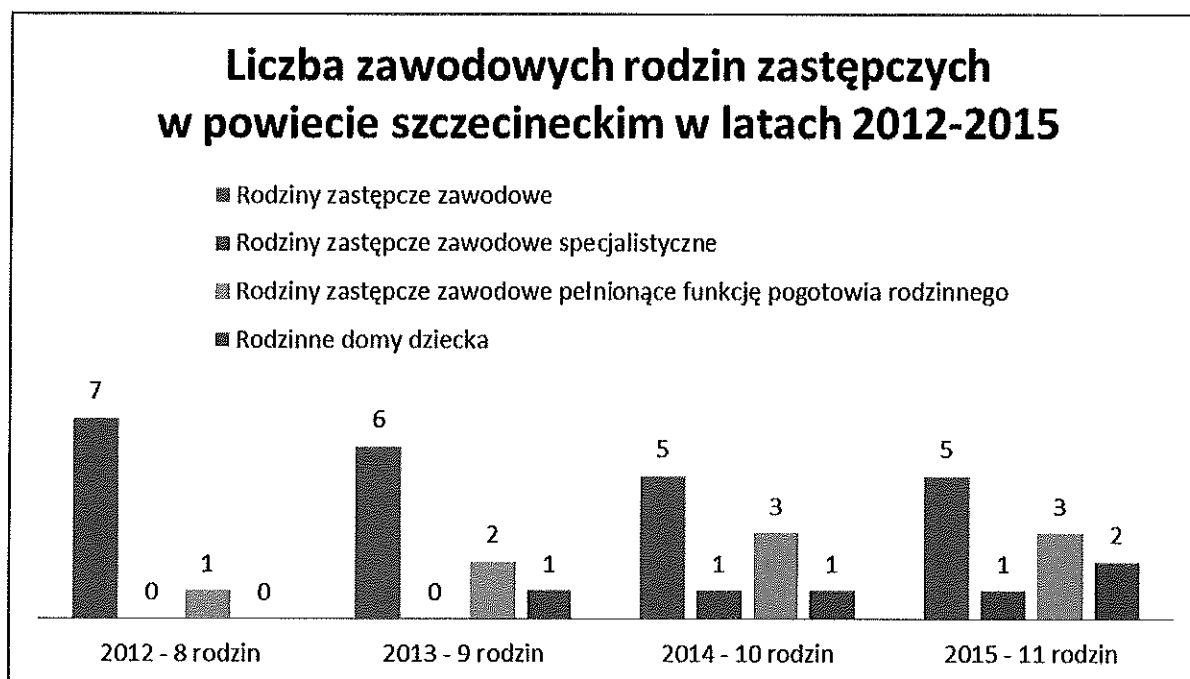
Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- 1) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiecie Szczecineckim, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, na podstawie Zarządzenia Starosty Szczecineckiego nr 44/2011 z dnia 30.04.2011r. W związku z tym, działając na podstawie art. 76 ust 2 ustawy, dokonano zmiany struktury organizacyjnej jednostki i powołano zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Stan na dzień 31 grudnia każdego roku

5.7. Ośrodki Pomocy Społecznej w Gminach Powiatu Szczecineckiego.

Na mocy ustawy o pomocy społecznej, a więc aktu na podstawie którego tworzy się strategię rozwiązywania problemów społecznych, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

13) dożywianie dzieci;

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Ponadto gminy realizują - głównie poprzez ośrodki pomocy społecznej- zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz od 1 kwietnia 2016r. ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W Powiecie Szczecińskim funkcjonuje 6 ośrodków pomocy społecznej, są to:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
4. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej.

Rozmieszczenie gmin i ośr. pom. społ.

6. Cele strategiczne oraz kierunki działań.

Zadania w zakresie pomocy społecznej i rozwiązywania problemów społecznych należy realizować w trzech obszarach:

1. Działanie w obszarze pomocy społecznej.

Celem strategicznym jest: stworzenie warunków osobom i rodzinom do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie przezwyciężyć samodzielnie.

2. Działanie w obszarze opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

Celem strategicznym jest: trwała poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym.

3. Działanie w obszarze rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Celem strategicznym jest: stworzenie warunków do wychowania, rozwoju i wsparcia dzieci pozbawionych trwale lub czasowo opieki rodziców naturalnych.

Cel 1.

Stworzenie sprawnego systemu pomocy społecznej pomagającego osobom i rodzinom przezwyciężyć trudności życiowe których nie są w stanie pokonać samodzielnie

Podstawowym celem szeroko pojętej pomocy społecznej jest zapewnienie godziwej egzystencji osobom nie będącym w stanie samodzielnie lub przy pomocy najbliższej rodziny właściwie funkcjonować w środowisku społecznym. Problem dotyczy przede wszystkim osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, bezradnych w sprawach życiowych (z powodu różnych uwarunkowań psychospołecznych) oraz dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Idealnym rozwiązaniem jest podniesienie aktywności zawodowej społeczeństwa, pełna rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i eliminacja zjawisk patologicznych w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska przemocy wobec bliskich osób. Biorąc pod uwagę sytuację wyjściową, nawet przy intensywnych, połączonych działaniach w tym kierunku wszystkich powołanych do tych zadań instytucji i organizacji, efektów należy oczekiwać w odległej perspektywie czasowej. Do czasu osiągnięcia tych efektów założone cele należy realizować poprzez: minimalizowanie zjawiska bezrobocia, aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, pomoc w osiągnięciu samodzielności dzieciom wychowującym się poza rodziną naturalną, zapewnienie wsparcia młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych – młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, zapewnienie opieki instytucjonalnej osobom w podeszłym wieku oraz niesprawnym, pozbawionym opieki lub posiadającym ją w niewystarczającym zakresie, minimalizowanie zjawiska ubóstwa i innych negatywnych zjawisk społecznych.

Z uwagi na ograniczone w stosunku do rzeczywistych potrzeb środki finansowe, należy aktywnie poszukiwać możliwości dofinansowania z innych źródeł (fundacje, udział w programach rządowych, pozyskiwanie środków z funduszy europejskich). Również podjęcie szerokiej współpracy ze wszystkimi podmiotami, które w swych programach działania koncentrują się na pomocy socjalnej, pozwoli na większe wykorzystanie posiadanych w środowisku lokalnym zasobów finansowych, rzeczowych i ludzkich.

Cele operacyjne:

- ✚ Zidentyfikowanie zagrożeń z negatywnymi zjawiskami społecznymi m.in. bezrobocia, ubóstwa, uzależnień.
- ✚ Rozszerzenie oferty usług na rzecz osób starszych, bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych i zagrożonych ubóstwem oraz innych grup społecznych zgodnie z występującymi potrzebami.
- ✚ Zintegrowanie działań samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

- ✦ Wsparcie usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki – rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, schronisk dla nieletnich i in.
- ✦ Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy.

Kierunki działań:

- Integrowanie działań różnych podmiotów w środowiskach lokalnych w zakresie rozwijania różnych form pomocy społecznej.
- Działania mające na celu minimalizowanie zjawiska bezrobocia, ubóstwa oraz podnoszące jakość życia mieszkańców.
- Współdziałanie ze służbami socjalnymi, instytucjami rynku pracy i instytucjami w zakresie uzyskiwania informacji o występowaniu negatywnych zjawisk społecznych (ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, bezdomność).
- Tworzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, a także rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia dla określonych potrzebami grup społecznych.
- Działania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy.
- Wspieranie i rozwijanie aspiracji edukacyjnych i życiowych wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, schronisk dla nieletnich i in. wymienionych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kierunek I

Integrowanie działań różnych podmiotów w środowiskach lokalnych w zakresie rozwijania różnych form pomocy społecznej.

Zadania:

1. Gromadzenie i aktualizowanie danych o instytucjach i organizacjach pozarządowych zajmujących się wspieraniem osób i rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych.
2. Inicjowanie tworzenia nowych organizacji pozarządowych i grup samopomocowych.
3. Promowanie programów lokalnych z zakresu rozwiązywania problemów związanych z zagrożeniami społecznymi.

Przewidywane efekty:

1. Wzrost uczestnictwa społeczności lokalnych w rozwiązywaniu problemów społecznych.
2. Wzrost efektywności działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych.
3. Powstanie systemu informacji o potrzebach środowiska.
4. Upowszechnienie świadomości o zagrożeniach społecznych wśród pracowników instytucji i przedstawicieli organizacji.
5. Powstanie programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.
6. Pozyskanie środków z zewnątrz na realizację programów pomocowych.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- samorządy gminne,
- organizacje pozarządowe.

Kierunek II

Działania mające na celu minimalizowanie zjawiska bezrobocia, ubóstwa oraz podnoszące jakość życia mieszkańców.

Zadania:

1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie, profilaktyka.
2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występuje problem przemocy.
3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie – zwiększenie efektywności pracy z rodziną.
4. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.
6. Praca ze sprawcami przemocy w rodzinie – oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne oraz edukacyjne.
7. Usprawnienie i ujednolicenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Szczecińskim.

Przewidywane efekty:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Kompleksowa, interdyscyplinarna pomoc rodzinie, w której występuje przemoc.
3. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy rodzinom.

4. Ochrona osób doznających przemocy od bliskich.
5. Zmiana zachowania osób stosujących przemoc.
6. Zmiana postaw społecznych poprzez szeroko rozumiane działania profilaktyczne.
7. Specjalistyczne przeszkolenie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
8. Rozwinięcie współpracy między instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku
- Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych
- Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- NZOZ „Patronka” w Szczecinku
- organizacje pozarządowe,
- terapeuci i inni specjaliści
- Sad Rejonowy w Szczecinku
- Prokuratura Rejonowa w Szczecinku
- Służby mundurowe – Policja, Straże Miejskie i Gminne
- Placówki oświatowe
- Placówki opieki zdrowotnej.

Kierunek III

Współdziałanie ze służbami socjalnymi, instytucjami rynku pracy i instytucjami w zakresie uzyskiwania informacji o występowaniu negatywnych zjawisk społecznych (ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, bezdomność).

Zadania:

1. Analiza sprawozdawczości prowadzonej przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

2. Analiza potrzeb zmierzająca do określenia niezbędnej infrastruktury społecznej do realizacji zadań pomocy społecznej.
3. Ustalenie zasad współpracy przy wymianie informacji między instytucjami i organizacjami.
4. Rozpoznanie głównych problemów społecznych.
5. Organizowanie spotkań informacyjnych zespołów pracowników ośrodków pomocy społecznej, PCPR, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się pomocą społeczną.
6. Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej.
7. Analiza sprawozdawczości instytucji rynku pracy dotyczącej bezrobocia.

Przewidywane efekty:

1. Rozpoznanie źródeł zagrożeń życia społecznego na terenie powiatu.
2. Określenie rzeczywistych potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej.
3. Zwiększenie efektywności działania i szybkości reagowania służb społecznych na problemy środowiska.
4. Wykorzystanie uzyskanych danych do pracy nad rozwijaniem powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- organizacje pozarządowe
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku

Kierunek IV

Tworzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, a także rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia dla określonych potrzebami grup społecznych.

Planowane działanie ma na celu eliminację podstawowego problemu ludzi w podeszłym wieku oraz przewlekle chorych – braku opieki niezbędnej dla egzystencji, poprzez zapewnienie form opieki instytucjonalnej dostosowanych do sytuacji danej osoby. Ma na celu także pomoc osobom bezdomnym, długotrwale bezrobotnym i uzależnionym. Instytucjonalne formy opieki mają stanowić dla osób samotnych i niezaradnych życiowo ekwiwalent opieki sprawowanej powszechnie w społeczeństwie przez rodzinę nad jej starszymi i niezaradnymi członkami, bądź uzupełniać tę opiekę do niezbędnego poziomu.

Zadania:

1. Usprawnienie opieki nad ludźmi starszymi i przewlekle chorymi w środowisku.
2. Rozwój różnego rodzaju form opieki i wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bezdomnych i uzależnionych.
3. Koordynacja działań wszystkich podmiotów udzielających pomocy (organizacje pozarządowe, publiczna służba zdrowia, jednostki pomocy społecznej).
4. Zapewnienie instytucjonalnej opieki osobom starszym, bezdomnym i uzależnionym poprzez sieć placówek specjalistycznych.

Przewidywane efekty:

1. Zapewnienie opieki w środowisku osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji z racji wieku, choroby i niepełnosprawności.
2. Zapewnienie systemu wsparcia osobom bezdomnym i uzależnionym poprzez tworzenie, wspieranie i prowadzenie funkcjonujących w tym celu organizacji i instytucji.
3. Zmniejszenie zapotrzebowania na hospitalizację na oddziałach przewlekłych.
4. Utrzymanie więzi rodzinnych i towarzyskich, najczęściej zerwanych wskutek wyjazdu członka społeczności do domu pomocy społecznej lub innego ośrodka.
5. Aktywizacja społeczna osób starszych i przewlekle chorych, których stan zdrowia pozwala na uczestnictwo w klubach, świetlicach, zajęciach terapii zajęciowej.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej

- organizacje pozarządowe;
- Powiatowy Urząd Pracy
- poradnia uzależnień
- Dom Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.
- kluby, świetlice i inne formy wsparcia tej grupy podopiecznych.

Kierunek V

Działania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy.

Zadania:

1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie, profilaktyka.
2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występuje problem przemocy.
3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie – zwiększenie efektywności pracy z rodziną.
4. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.
6. Praca ze sprawcami przemocy w rodzinie – oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne oraz edukacyjne.
7. Usprawnienie i ujednolicenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Szczecineckim.

Przewidywane efekty:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Kompleksowa, interdyscyplinarna pomoc rodzinie, w której występuje przemoc.
3. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy rodzinom.
4. Ochrona osób doznających przemocy od bliskich.
5. Zmiana zachowania osób stosujących przemoc.
6. Zmiana postaw społecznych poprzez szeroko rozumiane działania profilaktyczne.
7. Specjalistyczne przeszkolenie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
8. Rozwinięcie współpracy między instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczecinku
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku
- Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych
- Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- NZOZ „Patronka” w Szczecinku
- organizacje pozarządowe
- terapeuci i inni specjaliści
- Sad Rejonowy w Szczecinku
- Prokuratura Rejonowa w Szczecinku
- Służby mundurowe – Policja, Straż Gminna
- Placówki oświatowe
- Placówki opieki zdrowotnej.

Kierunek VI

Wspieranie i rozwijanie aspiracji edukacyjnych i życiowych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, schronisk dla nieletnich i in. wymienionych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania:

1. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków poprzez pracę socjalną, wsparcie w osiągnięciu warunków mieszkaniowych i świadczenia przewidziane przepisami prawa.
2. Poszukiwanie różnych ścieżek dodatkowego wsparcia wychowanków z wykorzystaniem programów krajowych i w ramach środków europejskich.
3. Tworzenie i rozwój mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków.
4. Współpraca z instytucjami i organizacjami w kierunku wspierania wychowanków placówek i rodzin zastępczych w procesie usamodzielnienia.

Przewidywane efekty:

1. Umiejętność samodzielnego funkcjonowania w środowisku usamodzielnianych wychowanków.
2. Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielnianych osób.
3. Podjęcie zatrudnienia przez pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków.
4. Wykorzystanie zasobów infrastruktury społecznej i gospodarczej w środowisku lokalnym dla zapewnienia pełnej samodzielności osobom usamodzielnianym.
5. Wykorzystanie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym w usamodzielnianiu wychowanków z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.
6. Uzyskanie odpowiedniego poziomu edukacyjnego, doskonalenie się i szkolenie w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej,
- samorząd powiatowy,
- samorządy gminne,
- organizacje pozarządowe,
- bursy, internaty
- zakłady gospodarki mieszkaniowej
- rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki wychowawcze, schroniska dla nieletnich i inne ośrodki, o których mowa w odpowiednich przepisach.
- ośrodki szkolno-wychowawcze
- służba kuratorska
- instytucje szkoleniowe.

Cel 2.

Stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do samodzielnego pełnego uczestnictwa w życiu społecznym

Integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem wymaga pomocy w pokonywaniu wielu przeszkód wynikających z ich ograniczeń fizycznych oraz poziomu świadomości społeczeństwa. Niezbędna jest taka pomoc, która zapewniłaby możliwie największą samodzielność osobom niepełnosprawnym, pełny dostęp do uczestnictwa w życiu społecznym, edukacji, zatrudnieniu i możliwość samorealizacji. Pomoc powinna zmierzać do zapewnienia samodzielności fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej. Realizacja tych założeń wymaga szeregu zintegrowanych działań ze strony samorządów lokalnych, administracji rządowej i organizacji pozarządowych.

Cele operacyjne:

- ✚ Inicjowanie działań edukacyjnych w społeczności lokalnej na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.
- ✚ Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych i pomocowych.
- ✚ Stworzenie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej warunków sprzyjających społecznej integracji i edukacji.
- ✚ Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
- ✚ Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu publicznym.
- ✚ Przystosowanie środowiska materialnego do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- ✚ Integracja działań w środowisku lokalnym na rzecz osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

- Działania edukacyjne w stosunku do ogółu społeczeństwa.
- Poszerzenie oferty i usług rehabilitacji leczniczej.
- Tworzenie odpowiednich warunków sprzyjających społecznej integracji i edukacji dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym
- Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznego usamodzielnienia się osób niepełnosprawnych.
- Działania na rzecz zwiększania udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
- Przystosowanie środowiska fizycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Integracja działań samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.

Kierunek I

Działania edukacyjne w stosunku do ogółu społeczeństwa.

Zadania:

1. Promowanie zdrowego trybu życia i informowanie o zagrożeniach powodujących powstanie niepełnosprawności.
2. Kształtowanie świadomości i edukacja społeczności lokalnych i służb publicznych w zakresie problemów osób niepełnosprawnych.
3. Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o prawach i uprawnieniach.
4. Wypracowanie kierunków działań edukacyjnych dla pozostałej młodzieży, rodziców i pedagogów.

Przewidywane efekty:

1. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problemów osób niepełnosprawnych.
2. Lepsze przygotowanie służb publicznych do udzielania pomocy osobom Niepełnosprawnym.
3. Nabycie przez młodzież wiedzy z zakresu profilaktyki i zdrowego stylu życia.
4. Tworzenie przez młodzież grup środowiskowych propagujących zdrowy styl życia.
5. Pozyskanie do współpracy liderów młodzieżowych.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i ich najbliższego otoczenia.
7. Pozyskanie wolontariuszy do pomocy osobom niepełnosprawnym.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku
- szkoły i placówki oświatowe.

Kierunek II

Poszerzenie oferty usług rehabilitacji leczniczej

Zadania:

1. Likwidacja barier architektonicznych w jak największej liczbie budynków użyteczności publicznej.
2. Tworzenie ośrodków rehabilitacyjnych.

3. Doposażenie ośrodków rehabilitacyjnych i gabinetów fizjoterapii w niezbędny sprzęt rehabilitacyjny.
4. Upowszechnianie informacji o zasadach korzystania z oferty sanatoryjnej, turnusów rehabilitacyjnych i innych form rehabilitacji oraz likwidacji barier funkcjonalnych wśród personelu medycznego i służb społecznych oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Przewidywane efekty:

1. Zwiększenie ofert usług rehabilitacyjnych i ich dostępności w środowisku zamieszkania.
2. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i zwiększenie ich aktywności.
3. Zmniejszenie liczby osób oczekujących na kompleksową rehabilitację.
4. Zwiększenie liczby osób korzystających z rehabilitacji poza miejscem zamieszkania w formie sanatoriów i turnusów.
5. Pomoc w uzyskaniu dostępu do rehabilitacji leczniczej.

Partnerzy współpracujący przy realizacji zadań:

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- gabinety rehabilitacyjne,
- ośrodki rehabilitacyjne,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- organizacje pozarządowe,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- Lekarze medycyny rodzinnej.

Kierunek III

Tworzenie odpowiednich warunków sprzyjających społecznej integracji i edukacji niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży

Zadania:

1. Dokonanie pełnej diagnozy w zakresie liczby dzieci i młodzieży wymagającej kształcenia w systemie integracyjnym.
2. Likwidacja barier architektonicznych i społecznych w dostępie do infrastruktury w środowisku lokalnym.
3. Rozwój infrastruktury umożliwiającej integrację społeczną i edukację na wszystkich poziomach edukacji.
4. Tworzenie i wdrażanie programów psychoedukacyjnych na rzecz działań w różnych grupach społecznych sprzyjających integracji i edukacji osób niepełnosprawnych.
5. Ograniczenie nauczania indywidualnego w domu do wyjątkowych przypadków.
6. Uzyskanie szczegółowych informacji na temat lokalizacji placówek edukacyjnych pozbawionych barier architektonicznych.
7. Likwidacja barier transportowych.

Oczekiwane efekty

1. Uzyskanie pełnych informacji dotyczących potrzeb w zakresie kształcenia integracyjnego na wszystkich poziomach nauczania.
2. Wprowadzenie ciągłości kształcenia integracyjnego na wszystkich poziomach kształcenia.
3. Ułatwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej przede wszystkim przedszkoli, szkół, do których uczęszczają niepełnosprawne dzieci.
4. Zwiększenie liczby oferowanych usług kompleksowej rehabilitacji i edukacji.
5. Podniesienie wiedzy i świadomości na temat problematyki osób niepełnosprawnych oraz kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych.
6. Przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia.
7. Wyjście dzieci i młodzieży z domów i ich przebywanie w środowiskach rówieśniczych.

Partnerzy współpracujący przy realizacji zadań:

- Starostwo Powiatowe w Szczecinku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- placówki oświatowe Powiatu Szczecineckiego,
- urzędy gmin,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku,
- kluby, świetlice, warsztaty

Kierunek IV

Działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych i niezależności ekonomicznej osób niepełnosprawnych

Zadania:

1. Dofinansowanie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
2. Udzielanie dotacji dla osób niepełnosprawnych.
3. Organizowanie kursów kwalifikacyjnych dla osób niepełnosprawnych.
4. Tworzenie i funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej.
5. Tworzenie i funkcjonowanie Zakładów Aktywizacji Zawodowej.
6. Wsparcie zakładów pracy chronionej i pracodawców na otwartym rynku pracy w zakresie dostępności i udoskonalenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
7. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.
8. Podniesienie poczucia własnej wartości oraz przydatności na rynku pracy osób niepełnosprawnych.
9. Przekazywanie wiedzy o korzyściach płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Przewidywane efekty:

1. Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo.
2. Zapewnienie niezależności ekonomicznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
3. Podniesienie poziomu życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości u osób niepełnosprawnych.
5. Podniesienie świadomości pracodawców na temat pozytywnych aspektów zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
- organizacje pozarządowe
- pracodawcy.

Kierunek V

Działania na rzecz zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Zadania:

1. Organizowanie i udział w imprezach integracyjnych.
2. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Zwiększanie dostępności instytucji publicznych dla osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier w budynkach użyteczności publicznej.
4. Wykorzystywanie środków z programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
5. Utrzymywanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Przewidywane efekty:

1. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
2. Rozszerzenie obszaru działania organizacji pozarządowych.
3. Zwiększenie możliwości udziału osób niepełnosprawnych w życiu publicznym.
4. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym swobodnej komunikacji ze środowiskiem społecznym.
5. Szczególne wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i osób z upośledzeniem umysłowym.
6. Ułatwienie ustalenia stopnia niepełnosprawności (zmniejszenie utrudnień związanych

z dojazdem).

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- organizacje pozarządowe,
- podmioty prowadzące WTZ,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
- Urząd Wojewódzki w Szczecinie

Kierunek VI

Przystosowanie środowiska fizycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
2. Rozwój infrastruktury użyteczności publicznej.
3. Likwidacja barier funkcjonalnych w budynkach użyteczności publicznej.
4. Likwidacja barier transportowych.

Przewidywane efekty:

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do instytucji publicznych, urzędów administracji, placówek kulturalnych.
2. Zwiększenie mobilności osób z dysfunkcjami narządu ruchu i innymi schorzeniami utrudniającymi swobodne poruszanie się.
3. Poprawa warunków mieszkaniowych osób niepełnosprawnych i dostosowanie mieszkań tych osób do indywidualnych potrzeb wynikających ze schorzenia.
4. Poprawa jakości codziennego życia osób niepełnosprawnych.
5. Zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych poprzez zakup m.in. wózków elektrycznych oraz dostosowanie pojazdów do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,

- samorządy gminne
- zakłady gospodarki mieszkaniowej
- ośrodki pomocy społecznej
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Kierunek VII

Integrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych.

Zadania:

1. Gromadzenie i aktualizowanie danych o instytucjach i organizacjach pozarządowych zajmujących się wspieraniem osób niepełnosprawnych.
2. Inicjowanie tworzenia nowych organizacji pozarządowych i grup samopomocowych.
3. Promowanie programów lokalnych z zakresu rozwiązywania problemów związanych z niepełnosprawnością.
4. Wsparcie organizacji pozarządowych i samorządów lokalnych w ramach integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Przewidywane efekty:

1. Wzrost uczestnictwa społeczności lokalnych w rozwiązywaniu problemów społecznych.
2. Wzrost efektywności działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych,
3. Powstanie systemu informacji o potrzebach osób niepełnosprawnych.
4. Powstanie programów w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Starostwo Powiatowe w Szczecinku,
- samorządy gminne,
- organizacje pozarządowe,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Cel 3

Stworzenie sprawnego systemu opieki dla dzieci pozbawionych czasowo lub trwale opieki rodziców naturalnych poprzez rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Rodzina zastępcza jest formą zastępczego środowiska rodzinnego i stanowi nie stałą a czasową formę opieki nad dzieckiem. Utworzenie rodziny zastępczej nie powoduje powstania więzi rodzinno-prawnej pomiędzy rodzicami zastępczymi a dzieckiem, jak to się dzieje w przypadku adopcji. Dzieci w rodzinie zastępczej przebywają do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej. Potem mogą być adoptowane przez rodzinę zastępczą lub inną rodzinę oraz mogą powrócić do rodziny naturalnej, jeżeli zapewnia ona dziecku pełne bezpieczeństwo. Dzieci mogą przebywać w rodzinie zastępczej również do czasu usamodzielnienia się. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Fundamentalnym prawem dziecka jest prawo do wychowania w rodzinie, ale gdy zabraknie rodziny naturalnej jej funkcje może przejąć rodzina zastępcza. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim. Rodzina jest dla dziecka pierwszym środowiskiem społecznym w życiu. Wywiera ona znaczący wpływ na zachowanie się jednostek, ich stosunek do innych osób, do świata wartości, do systemu norm i wzorów postępowania, może w sposób dość pełny zaspakajać potrzeby psychiczne i fizyczne, a przede wszystkim potrzebę bezpieczeństwa, przynależności, miłości, wzajemnej pomocy oraz potrzeby życzliwości i zaufania. Jeżeli z jakichś powodów zabraknie tej naturalnej rodziny, do pomocy społecznej należy zadanie włożenia wszelkiego wysiłku w to, aby dziecko mogło się prawidłowo rozwijać w środowisku jak najbardziej zbliżonym do naturalnego. Tym najbardziej zbliżonym środowiskiem jest rodzinna piecza zastępcza – czyli sieć rodzin zastępczych. W sytuacji braku możliwości zapewnienia dziecku opieki w rodzinnych formach zastępczych, ustanawia się ją poprzez instytucjonalną pieczę zastępczą, czyli wystandaryzowane placówki opiekuńczo-wychowawcze, dające namiastkę domu rodzinnego. Gwarantujące właściwą opiekę, wychowanie a przede wszystkim szeroko rozumiane wsparcie dzieciom pozbawionym opieki.

Cele operacyjne:

- ❖ Stworzenie sprawnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem.
- ❖ Zapewnienie wsparcia i opieki dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziców,
- ❖ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.
- ❖ Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej i profesjonalizm rodzicielstwa zastępczego.

- ❖ Tworzenie wystandaryzowanych placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym specjalistycznych.

Kierunki działań:

- Działania na rzecz stworzenia systemu wspierania rodzin i dzieci w środowisku naturalnym oraz na rzecz tymczasowego pobytu dzieci w zastępczych formach opieki i powrotu dzieci z tych form opieki do rodzin naturalnych.
- Rozwój i wzrost jakości usług rodzinnej pieczy zastępczej.
- Zapewnienie rodzinom zastępczym niezbędnych środków finansowych do zaspokojenia potrzeb przebywających w pieczy zastępczej dzieci.
- Działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu wśród dzieci i młodzieży wychowującej się w pieczy zastępczej – rodzinnej i instytucjonalnej.
- Wzrost jakości usług instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Kierunek I

Działania na rzecz stworzenia systemu wspierania rodzin i dzieci w środowisku naturalnym oraz na rzecz tymczasowego pobytu dzieci w zastępczych formach opieki i powrotu dzieci z tych form opieki do rodzin naturalnych.

Zadania:

1. Pobudzenie przez pracę socjalną aktywności własnej rodziny w rozwiązywaniu problemów opiekuńczych, wychowawczych i rodzinnych.
2. Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi w kierunku przywrócenia im zdolności opiekuńczych i wychowawczych.
3. Współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodziny naturalnej.
4. Inicjowanie tworzenia świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz placówek wsparcia dziennego.
5. Udzielanie wsparcia organizacjom i instytucjom w zakresie tworzenia lokalnych programów samopomocowych.
6. Rozwijanie współpracy w ramach lokalnych zespołów z pedagogami, policją, wychowawcami, organizacjami pozarządowymi, oraz związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom społecznym.
7. Popularyzowanie organizowania przez organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe ośrodków wsparcia dla rodzin i dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym.

8. Pozyskiwanie środków na wsparcie rodzin w ich środowisku naturalnym.
9. Rozwój asystentury rodzinnej i rodzin pomocowych.

Przewidywane efekty:

1. Zwiększenie aktywności własnej rodzin i osób korzystających z pomocy.
2. Powrót dzieci z zastępczych form opieki do rodzin naturalnych.
3. Ograniczenie liczby osób wymagających pomocy społecznej.
4. Zmniejszenie obszarów patologii społecznych.
5. Zorganizowanie alternatywnych form pomocy (zamiast materialnej).
6. Zaktywizowanie środowiska lokalnego wokół problemów społecznych.
7. Eliminacja zjawiska powielania negatywnych wzorców z pokolenia na pokolenie.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej,
- kuratorzy sądowi,
- organizacje pozarządowe,
- parafie i związki wyznaniowe,
- środowiska lokalne rodzin – np. sołtysi.

Kierunek II

Rozwój i wzrost jakości usług rodzinnej pieczy zastępczej

Zadania:

1. Pozyskanie, przygotowanie i przeszkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
2. Prowadzenie rejestru rodzin zastępczych.
3. Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
4. Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla rodzin zastępczych w zakresie bieżących potrzeb opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do powierzonych dzieci.

5. Działania mające na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.
6. Rozwój poradnictwa dla rodzin zastępczych, dzieci w rodzinach zastępczych i ich rodziców naturalnych.
7. Działania mające na celu specjalistyczne szkolenia rodzin zastępczych, tworzenie grup wsparcia i doradztwa metodycznego.

Przewidywane efekty:

1. Zapewnienie okresowej lub stałej opieki dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w sytuacji zagrożenia zdrowia psychicznego i fizycznego – w sytuacjach kryzysowych.
2. Zapewnienie stałej lub okresowej opieki dzieciom pozbawionym czasowo lub trwale opieki rodziców naturalnych.
3. Pozyskanie nowych rodzin zastępczych dających rękojmię należytego wykonywania powierzonych obowiązków rodziców zastępczych.
4. Podniesienie poziomu specjalistycznej wiedzy rodzin zastępczych.
5. Wzmocnienie rodzin zastępczych w wypełnianiu ich roli.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,
- powiatowe centra pomocy rodzinie z terenu, z którego pochodzą powierzone dzieci,
- ośrodki pomocy społecznej z terenu, z którego pochodzą powierzone dzieci,
- sądy rodzinne,
- kuratorzy sądowi,
- wychowawcy i pedagodzy szkolni, psycholodzy,
- organizacje pozarządowe.

Kierunek III

Zapewnienie rodzinom zastępczym niezbędnych środków finansowych do zaspokojenia potrzeb przebywających w pieczy zastępczej dzieci.

Zadania:

1. Dokonywanie analizy potrzeb dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
2. Analiza możliwości finansowych samorządu.
3. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych krajowych i zagranicznych w ramach programów i projektów mających na celu podniesienie poziomu jakości funkcjonowania dzieci i rodzin zastępczych.

Przewidywane efekty :

1. Adekwatność przyznawanej pomocy finansowej do indywidualnych potrzeb rodzin.

2. Zaspokojenie potrzeb dzieci w rodzinach zastępczych.
3. Wsparcie finansowe rodzin zastępczych.

Partnerzy:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
2. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
3. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
4. organizacje pozarządowe
5. ośrodki pomocy społecznej, które partycypują w kosztach utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.

Kierunek IV

Działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu wśród dzieci i młodzieży wychowującej się w pieczy zastępczej – rodzinnej i instytucjonalnej.

Zadania:

1. Przeszkolenie rodzin zastępczych w zakresie obejmującym problemy rozwojowe i wychowawcze dzieci.
2. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne oraz zawodowe dla rodzin zastępczych, dzieci i ich rodziców naturalnych.
3. Współpraca z instytucjami zajmującymi się opieką i wychowaniem dzieci w zakresie wzmocnienia u dzieci pozytywnych wartości i eliminowania zjawisk społecznie negatywnych, a także motywowanie do osiągnięć szkolnych.

Przewidywane efekty:

1. Wzrost poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
2. Wzrost świadomości rodzin zastępczych w problemach rozwojowych dzieci i młodzieży.
3. Uwrażliwienie społeczeństwa na potrzeby dzieci objętych wsparciem pieczy zastępczej.

Partnerzy:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
2. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szczecinku
3. rodziny zastępcze
4. placówki oświatowe, szkoły
5. psychologów, pedagogów
6. instytucje wspierające
7. organizacje pozarządowe

Kierunek V
Wzrost jakości usług instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zadania:

1. Osiągnięcie standardów w placówce opiekuńczo-wychowawczej do roku 2020 określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Tworzenie specjalistycznych, o wymaganych przepisami prawa standardach placówek dla dzieci ze szczególnymi potrzebami wychowawczymi, zdrowotnymi i społecznymi.
3. Podnoszenie jakości usług poprzez wykwalifikowanie zatrudnionej do opieki nad dzieckiem kadry opiekuńczo-wychowawczej, m.in. poprzez szkolenia, warsztaty, wsparcie.
4. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży objętej wsparciem instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Przygotowanie dzieci i młodzieży do samodzielnego funkcjonowania w środowisku po osiągnięciu pełnoletności.

Przewidywane efekty:

1. Wystandardyzowane, odpowiednie do potrzeb dzieci placówki opiekuńczo wychowawcze.
2. Specjalistyczna, wykwalifikowana kadra wychowawczo-opiekuńcza.
3. Wzrost jakości życia dzieci i młodzieży objętej wsparciem instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Świadomość dzieci i młodzieży nt. samodzielności oraz zagrożeniach współczesnego świata.

Partnerzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Rodzinie w Szczecinku
- Rodzinny Dom Dziecka w Godzisławiu
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Szczecinku
- placówki oświatowe
- instytucje wspierające
- organizacje pozarządowe.

7. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań zawartych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim na lata 2016 – 2023 będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach budżetowych, harmonogramach

realizacji lub zaplanowane w wieloletniej prognozie finansowej. Zakłada się, iż głównymi źródłami finansowania lub współfinansowania zadań strategicznych będą następujące środki:

- a) **środki krajowe** w tym m.in.:
 - a. środki samorządowe (gminne, powiatowe i wojewódzkie);
 - b. środki rządowe;
 - c. środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii;
 - d. środki celowe z funduszy krajowych, m.in. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
 - e. środki Narodowego Funduszu Zdrowia;
 - f. środki w ramach „wkładu własnego” organizacji pozarządowych;
 - g. środki pozyskane od sponsorów;
 - h. środki pozyskane z programów resortowych oraz grantów;
- b) **środki zewnętrzne** w tym środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej m.in. z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, pozwalające na realizację zadań m.in. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnych Programów Operacyjnych.

8. Wskaźniki realizacji działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastania poszczególnych kwestii społecznych. Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji. Wdrażanie strategii monitorowane będzie na bieżąco, natomiast ocena stopnia realizacji i osiągniętych efektów będzie dokonywana corocznie.

Celem oceny wdrażanych działań wykorzystane zostaną wskaźniki społeczne odzwierciedlające ważne wartości zakładane do osiągnięcia i ukierunkowujące proces rozwoju, w tym m.in.:

- W obszarze dotyczącym bezrobocia: liczba osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w poszczególnych latach, liczba osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy w poszczególnych latach, liczba szkoleń, staży i innych instrumentów rynku pracy.

- W obszarze dotyczącym ludności: przyrost naturalny, liczba osób korzystających ze wsparcia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i rodzaj tego wsparcia.
- Wskaźniki społeczne: liczba programów i projektów zrealizowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, liczba uczestników szkoleń i warsztatów, liczba inicjatyw społecznych w obszarze aktywizacji i integracji społecznej i zadań zleconych w tym zakresie.
- Wskaźniki ekonomiczne: stopień poniesionych nakładów, koszty jednostkowe uzyskanie efektu, wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację danego projektu.

Efektywna i skuteczna realizacja celów strategicznych i kierunków działania będzie uzależniona od wielu czynników. Najważniejsze z nich to dostępność środków finansowych niezbędnych do realizacji poszczególnych zamierzeń, kreatywność i stopień zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych i społecznych we wspólne działania, koordynacji działań i współpracy zainteresowanych podmiotów, a także aktywność samych zainteresowanych, czyli mieszkańców Powiatu Szczecineckiego.

9. Kilka słów na zakończenie.

Niniejsza Strategia stawia przed naszym powiatem konkretne cele i zadania, których realizacja poprzez strategiczne planowanie i międzysektorową współpracę przyczyni się do dobrego życia w powiecie Szczecineckim. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż opracowanie niniejszego dokumentu, jego precyzyjna realizacja oraz konsekwentna ocena nie rozwiąże problemów wszystkich mieszkańców, bowiem niezwykle ważnym aspektem w rozwiązywaniu problemów społecznych jest odpowiedzialność człowieka za życie własne i swojej rodziny.

Dziękuję wszystkim, którzy uczestniczyli w opracowaniu dokumentu, za wkład pracy twórczej, poświęcony czas i zaangażowanie, a w szczególności za udostępnienie danych niezbędnych do rzetelnej oceny aktualnej sytuacji społecznej, które pozwoliły na zidentyfikowanie najważniejszych problemów społecznych środowiska lokalnego.

Dokument wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględni potrzeby mieszkańców powiatu i prowadzi do realizacji założonej misji. Realizacja celów zapisanych w dokumencie strategicznym możliwa będzie dzięki wspólnej pracy wszystkich zainteresowanych działaniami na rzecz mieszkańców, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Zbudowana siatka celów strategicznych, operacyjnych

i kierunków działań uwzględnia najistotniejsze obszary życia społecznego, które winny być sferą oddziaływania samorządu.

Należy pamiętać, że strategia jest tylko konstrukcją, która dopiero po wypełnieniu realnymi działaniami, przełoży się na wymierną poprawę jakości życia mieszkańców powiatu. Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

